

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL XXII, NR. 235

<http://apostolul.slineamt.ro>

decembrie
2020

Recurs la patrimoniu

Una dintre afirmațiile cu care m-a surprins Charlie Chaplin fost următoarea: „În viața mea am întâlnit trei genii: pe Clara Haskil, pe Einstein și pe Winston Churchill.” Despre Einstein și Churchill mai știu câte ceva; despre Clara Haskil am aflat că a fost o pianistă născută la București și că a strălucit, fie însoțind muzicieni prestigioși ca George Enescu, Pablo Casals, Dinu Lipatti, fie ca solistă în recitaluri de pian, fiind considerată cea mai bună interpretă a lucrărilor pentru pian mozartiene. Până acum. Mai adaug că numele ei este păstrat viu de cel al Concursului Internațional de Pian din Vevey, Elveția.

Fără îndoială spiritualitatea românească nu stă doar sub semnul unor personalități istorice precum Dimitrie Cantemir și Constantin Brâncoveanu, a unor avangardiste ca Brâncuși, Tristan Tzara, Eugène Ionesco sau științifice ca Nicolae Tesla, Traian Vuia și Henri Coandă.

Patrimoniul național cultural constituie, alături de limba română, dovada concretă a identității noastre naționale. Iar promovarea Patrimoniului Cultural Național, nu are în vedere doar valorile culturale istorice importante

Mircea ZAHARIA

(continuare în pag. 2)

Incertitudini de iarnă

Se spune că un rău nu vine niciodată singur și se pare că așa este, din moment ce pe lângă pandemia ce ne chinuie de ceva timp, iată avem parte și de o incertitudine politică tipic românească.

În ceea ce privește criza sanitară, dacă măcar există bănuiele când a început, nu se poate spune mai nimic sigur despre timpul izbăvirii, chiar dacă lumea se agită în perspectiva – destul de apropiată, se spune – de a avea un vaccin validat. Până atunci, toate componentele sociale și chiar viața noastră sunt amenințate și în suferință. Nu face excepție nici școala românească deja aflată în online, o soluție extremă, de necesitate care nu va putea niciodată înlocui, pe deplin, demersul pedagogic cu elevii și profesorii în unitățile de învățământ. Cât timp școala va rămâne cu elevii acasă nu prea se știe deoarece se pare că pe lângă considerentele sanitare acționează și alte interese

nespuse și mai puțin sanitare. Cert este că învățământul este într-o situație grea care se agravează pe zi ce trece. Elevii, profesorii și părinții au obosit, cu toții dorind redeschiderea școlilor. Responsabilitatea unei astfel de decizii este uriașă de vreme ce nu s-au luat suficiente măsuri pentru asigurarea unui climat de protecție sanitară deplină și decidenții politici nu doresc, în continuare, să angajeze resursele umane și financiare necesare, gândind, că de multe ori la noi lucrurile pot merge și așa, că răul va trece și totul va fi bine. Se înșeală amarnic și astfel copiii și tinerii României sunt expuși pericolului unei educații precare.

Desigur, există și acțiuni în afara politicului, care încearcă să ajute și să ofere soluții pentru

Președintele Sindicatului din Învățământ Neamț,
Prof. Gabriel PLOSCĂ

(continuare în pag. 2)

Întâlnire de suflet...

Nu era cu puțință să treacă Ziua Națională nemarcată de întâlnirea dintre românii de pe ambele maluri ale Prutului.

În pofida condițiilor dificile generate de pandemie, depinzând în totalitate de tehnologie (care uneori te ajută, alteori ...te încurcă), luni, 30 noiembrie 2020, în zi de mare sărbătoare, de Sfântul Andrei – Ocrotitorul românilor, reprezentanții Federației Sindicale a Educației și Științei din Republica Moldova și cei ai Sindicatului din Învățământ Neamț, așa cum frații se adună să își cinstească mama la ceas aniversar, s-au reunit timp de două ore, prin intermediul platfor-

mei Zoom. S-au depănat amintiri dragi, de la Centenarul Marii Uniri, de la Alba Iulia și de la întâlnirea de suflet de la Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costachi”, din 24 martie 2018, imaginile surprinse atunci readucând în prezent emoțiile simțite, parcă mai ieri... Aceste evenimente unice sunt atât de valoroase, încât, cu bucurie le vom evoca la fiecare întâlnire.

O viață întreagă veți mărturisi cu mândrie:

„Și eu am fost la Alba Iulia!”

Fiii fiilor voștri vor chezașui puternic și fericiți, rostind:

„Și părinții noștri au fost la Alba Iulia!”

(Iuliu Hossu, episcop, 1 Decembrie 1918)

Toți cei care am fost la Alba Iulia, la 1 decembrie 2018, suntem recunoscători că am trăit acest moment istoric, chiar în cetatea unde s-a înfăptuit Marea Unire și care păstrează mărturiile istorice și culturale ale evenimentelor ce au condus la formarea poporului român. În acea zi, în acel loc, se crease o energie specială, care făcea ca inimile tuturor să vibreze de emoție, de bucurie, de sărbătoare... Oameni care nu se cunoscuseră niciodată până atunci, veniți din diferite colțuri ale țării și ale lumii, îmbrăcați în

Prof. Ramona-Mihaela ROȘU

(continuare în pag. 4)

Incertitudini de iarnă

(urmăre din pag. 1)

Ușurarea situației de criza din educație. Un exemplu în acest sens este inițiativa Federației Sindicatelor Libere din Învățământ de a acredita și a oferi cadrelor didactice programul de formare „Lecția în online”, un instrument care vine în sprijinul celor ce doresc ca lecțiile în online să devină mai atractive și mai eficiente. Nou la acest program este că formarea se va realiza pe discipline, respectându-se didactica fiecăreia dintre ele. Sperăm ca acest program de formare online să devină cât mai curând operațional. Dar desigur că rezolvarea situației nefericite în care se află sistemul de învățământ depinde tot de cei care au puterea de a decide.

Și în iarmarocul politic, incertitudinea este definitorie. După alegerile parlamentare, caracterizate de un absentism masiv, care arată că oamenii și-au pierdut răbdarea și bruma de încredere în partide și oamenii politici ce ar fi trebuit să manifeste interes, cu adevărat, în împlânzirea crizei sanitare, în relansarea economică sau să se îngrijească, cum trebuie, de soarta școlii fac ce știu mai bine, adică se târguiesc pentru funcții și putere cu consecințe nefaste pentru întreaga societate și desigur și pentru școala românească. Ne-am fi dorit să aflăm viziunea noului ministru din strada General Berthelot, să vedem dacă în bugetul pe 2021 este recunoscută ca atare legiferata sintagmă „Învățământul este prioritate națională” și multe altele. Dar se pare că mai avem mult de așteptat.

Și totuși vin Sărbătorile! Să nu ne lăsăm împovărați de grijile vremurilor și să ne bucurăm puțin. Să fim sănătoși și să nu încetăm să credem că vor veni și timpuri mai bune.

Sărbători cu bine! La mulți ani!

Recurs la patrimoniu

(urmăre din pag. 1)

Sau cele din avangarda contemporană, ci a tuturor celor care s-au impus pe alte meleaguri, oameni care trebuie cunoscuți, cinstiți, prețuiți. Astăzi, în timpul vieții lor, nu după ce vor fi înmormântați în Cimitirul Père-Lachaise.

Dacă domeniul culturii – înțeles doar ca domeniul al artelor – rămâne o anexă oarecare,

fără preocuparea pentru anvergura unor programe de cercetare științifică, a unor prestigioase institute academice sau culturale, fără o politică de recunoaștere și a promovării valorilor, nu trebuie să fim surprinși când nu suntem luați în seamă, conform pretențiilor noastre intelectuale.

Acest „recurs” este o încercare de repaginare a noțiunii de patrimoniu național, a rolului care i se atribuie în mod tradițional, a perspectivei care se impune a fi sincronizată cu orologiul prezentului. Și mai ales al viitorului. În ultimă instanță, nu e vorba de un recurs la memorie ci, sperăm, la unul către viitor – timpul fiind singurul nostru judecător.

Ce e rezistent într-o cultură este ceea ce calcă în ritmul și cu greutatea diferită a epocilor pe urmele celor dinainte. Creația, cultura sunt fenomene de continuitate și de preluare.

S-a afirmat că spiritualitatea nu poate fi măsurată în kilograme sau număr de cărți. O spiritualitate nu poate fi mică sau mare. Vechea concepție despre culturi majore și culturi minore, mari și mici, este o concepție depășită. O spiritualitate există sau nu. O schimbare a imaginii României în lume stă sub semnul unui recurs la autenticitatea și valoarea reprezentărilor noastre culturale. Evitându-se reducerea culturii la literatură, pentru că astăzi percepția generală este că și știința, informatica, arhitectura, comportamentul politic și social fac parte integrantă din cultură. Acest fapt ar putea crea o nouă viziune a ceea ce este imaginea României în lume.

Mai trebuie subliniat faptul că această imagine nu se referă doar la ceea ce producem între granițe. Cultura română depășește cu mult frontierele României; și înainte de 1989 și astăzi s-au validat opere importante în afara granițelor țării. Diaspora poate juca un rol important în valorizarea acestei memorii culturale.

Trebuie doar, să-i regăsim și pe cei de ieri, și pe cei de azi – unii dintre ei pe nedrept uitați sau fals catalogați – și să-i așezăm la locul cuvenit în evoluția noastră comună. Există încă nedreptăți de reparat, fie pentru nume neînțelese în epocă, fie pentru altele alungate din țară sau memoria oficială.

Nu puteam încheia acest recurs la patrimoniu, la imaginea suficient de șifonată a României, fără a apela la o perspectivă oficială, la cel mai înalt nivel. Deci:

Pe site-ul „Președintele României”, la capitolul „Angajamente”, alături de proiectul „România educată”, există și „Proiectul de țară al Președintelui Klaus Iohannis”. Pentru elaborarea ultimului, în august 2016, s-a înființat o Comisie Prezidențială care să producă un document programatic menit să indice direcțiile de dezvoltare și modernizare a României.

În octombrie 2017, comisia a avut ultima întrunire în plen și „au fost dezbătute și analizate cele patru direcții tematice din cadrul Proiectului de țară”. Apoi muțenie.

Cum n-am mai sesizat nimic despre roadele acestei inițiative, am căutat lămuriri în „Bilanțul primului mandat al Președintelui României, Klaus Iohannis, 2014-2019”, dar n-am avut răbdarea să citesc cele aproape 900 de pagini ale documentului.

Așa că, despre cum arată Proiectul de țară al Președintelui, dincolo de „lucrurile bine făcute” și pașii spre „România normală”, nu vă pot da informații. Vă invit doar să deschideți fereastra și să vă documentați singuri.

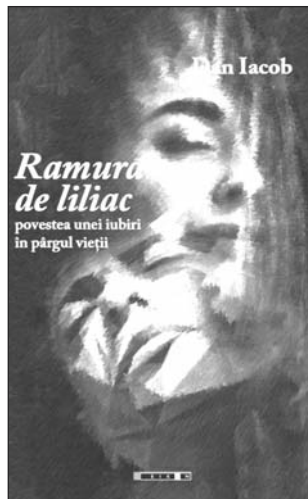
TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT

Nemțeni premianți ai filialelor Uniunii Scriitorilor

Filialele Uniunii Scriitorilor din România au început să-și desemneze câștigătorii, anul acesta, trei scriitori nemțeni numărându-se printre laureați – Cristian Livescu, Gheorghe Simon și Dan Iacob, bibliotecar la Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț.

Primii doi fac parte din Filiala Iași a U.S.R. juriul acordând Premiul Opera Omnia criticului literar Cristian Livescu. La propunerea șefilor de reprezentanțe (Filiala Iași a U.S.R. are reprezentanțe la Botoșani, Galați și Tecuci, Vaslui și Neamț), au fost acordate premiile Cartea Reprezentanței, la Neamț fiind premiat scriitorul Gheorghe Simon, pentru volumul „Calea Numelui”, apărut la Editura Eikon din București.

Juriul Filialei Bacău a Uniunii Scriitorilor din România a acordat, pe lângă premiile cartea anului și Opera Omnia, mai multe premii speciale, în cadrul evenimentului „Toamna bacoviană a scriitorilor din Fi-

liala Bacău a Uniunii Scriitorilor din România”, între ele regăsindu-se și Premiul „George Bălăiță”, primit de scriitorul Dan Iacob, pentru cartea „Ramura de liliac: povestea unei iubiri în pângul vieții”, apărută la Editura Eikon din București.

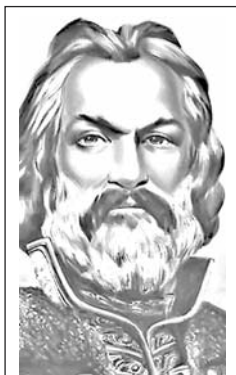
„Felicităm scriitorii nemțeni laureați, dorindu-le noi premii literare, în anii care vin. Biblioteca Județeană vă pune la dispoziție, spre lectură, volumele premiate, dar și alte cărți ale autorilor nemțeni laureați în acest an, la Secția de împrumut carte adulți «Mihail Sadoveanu» și la Sala de lectură «Aurel Dumitrescu», a precizat prof. Mihaela Mereuță, director-manager al Bibliotecii Județene „G.T. Kirileanu” Neamț.

RECURS LA PATRIMONIUL

1674, Nicolae Milescu pornește într-o memorabilă călătorie în China

A studiat la Academia Vasiliană și la Colegiul Catolic din Iași, apoi la Academia ortodoxă din Constantinopol. A căpătat, astfel, o cultură vastă, de la cunoștințe profunde privind Istoria Europei la teologie, stăpânind limbile clasice, slavona, cât și limbile de circulație în epocă, precum turca, araba, rusa, neogreaca, franceza și germana.

Grămătic la curtea lui Gheorghe Ștefan, înrudirea cu familiile Racoviță și Movilă i-a netezit cariera până la rangul de spătar, obținut din partea lui Gheorghe Ghica, domnitorul cărui i-a rămas recunoscător și credincios, pentru a cărui susținere voievodul Ștefăniță Lupu l-a pedepsit cu tăierea nasului și cu exilul.

Nicolae Milescu (1636, Vaslui – 1708, Moscova)

A peregrinat prin Europa de la Constantinopol până la Stockholm, mare parte din timp petrecând-o în bogatele biblioteci occidentale. În aceste condiții a tradus în limba română Vechiul Testament, traducerea sa fiind folosită de frații Greceni la redactarea în română a Bibliei lui Șerban Cantacuzino. Numele său ajunsese respectat în toate străvechile regiuni creștine din Imperiul Otoman.

Având cu sine scrisori de recomandare de la patriarhul Dositei al Ierusalimului, aflat atunci la Iași, a intrat în serviciul țarului Alexei I Mihailovici, în 1671, la scurt timp după căsătoria acestuia cu Natalia Narășkina, mama lui Petru cel Mare. Țarul expansionist, apreciindu-i cultura – scrisese circa 30 de lucrări! – și dibăcia diplomatică, l-a trimis spre finele anului 1674 să descifreze politica Chinei. În fruntea unei delegații de 150 de oameni, a ajuns după doi ani la Pekin și a fost primit în audiență de guvernul împăratului Kang Xi, pe care l-a convins să încheie un tratat cu Rusia. Reîntors la Moscova în 1678, a definitivat lucrarea *Descrierea călătoriei în China*, redactată în timpul misiunii.

Redactată în timpul misiunii.

1714, Dimitrie Cantemir a fost ales membru titular al Academiei din Berlin

A fost unul dintre cei mai iluștri reprezentanți ai umanismului și precursor al iluminismului românesc. A fost atras de studiul filosofiei, muzicii – a inventat primul sistem de notare utilizat în muzica turcească, cunoscutor al limbilor orientale, autor al unor lucrări de istorie, geografie, politică, folclor, satire, unul dintre precursorii beletristicii românești moderne.

A urcat pe Tronul Moldovei în martie – aprilie 1693, după moartea tatălui său Constantin Cantemir. Această primă domnie nu a fost recunoscută de sultan. Petrece 22 de ani în exil la Constantinopol, în care timp studiază documente din arhivele turcești. Scrie *Istoria Ieroglifică*, roman ce descrie relațiile turburi dintre Cantemirești și Brâncoveni.

Desemnat domn de către Înalta Poartă în 1710, a încheiat în secret Tratatul de la Luț (1711) cu țarul Petru I. În urma pierderii bătăliei de la Stăniilești, la care Brâncoveanu s-a abținut să participe, s-a refugiat cu întreaga

Dimitrie Cantemir (26 octombrie 1673, Silișteni – 21 august 1723, Dimitrievka)

familie în Rusia, unde, a fost investit cu titlul de Principe Serenissim al Rusiei și i s-a dăruit domeniul Dimitrievka, în regiunea Harkov. Acolo a elaborat majoritatea lucrărilor ce i-au adus celebritatea, precum *Creșterea și descreșterea Imperiului Otoman*.

În 1714, Dimitrie Cantemir a fost ales membru titular al Academiei din Berlin, al cărei președinte era savantul Gottfried von Leibnitz

În 1719, primește demnitatea de consilier al lui Petru I.

La scurt timp după întoarcerea din Campania persană din 1723, a murit răpus de diabet la moșia dăruită de Țar. Cel mai învățat principe român este înmormântat la Moscova, în biserica Sf. Constantin și Elena, clădită de el.

Osemintele lui Dimitrie Cantemir odihnesc, din 1935, la biserica Trei Ierarhi din Iași.

1869, Eleni Ghica îi apare cartea celebră: *Despre femei de o femeie*

Fiiică a marelui ban Mihai Ghica, a primit, sub influența mamei, Catinca, neam de boieri olteni, o educație aleasă.

La zece ani cunoștea nouă limbi străine! La unsprezece ani scrie o năvelă, la paisprezece ani traduce Iliada lui Homer din original în germană, iar la șaisprezece ani ia parte la expoziția de artă figurativă din Dresda. Este prima femeie româncă ce a publicat o carte: *Pentru educația copiilor*.

În 1849 s-a căsătorit cu principele rus Alexandr Kolțov Masalski, urmaș al lui Rurik. Simpatia arătată Franței și Angliei în războiul Crimeii, soldat cu înfrângerea Rusiei, a fost pedepsită exemplar, principesa română fiind bătută cu cnutul.

Cu acordul soțului, pleacă singură, definitiv, din Rusia. Stabilindu-se în Elveția, a escaladat vârful Moench, pe care a înfipt tricoul românesc, fiind prima femeie care a reușit această performanță, descrisă, de altfel, într-o carte.

A fost începutul unei cariere strălucite, opera sa, extreme de variată tematic, fiind publicată sub pseudonimul Dora D'Istria, ce amintește de originile isto-române ale familiei Ghica. A legat prietenii străne cu împăratul Braziliei și cu Edgar Quinet. Cartea *Despre femei de o femeie*, apărută în anul 1869, a fost lucrarea cea mai dragă a principesei Elisabeta, care a reușit să obțină mai târziu pentru autoare medalia Bene Merenti, conferită de Carol I.

Ultimii douăzeci de ani din viața i-a petrecut în Italia, urna cu cenușa ei fiind depusă în Trespiana din Florența. A fost una dintre cele mai remarcabile figuri feminine ale secolului al XIX-lea.

Dora D'Istria a vrut tot și a reușit să exceleze în tot ce a făcut. (Red.)

Elena Ghica (22 ianuarie 1828, București – 17 noiembrie, 1888 Florența)

INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT

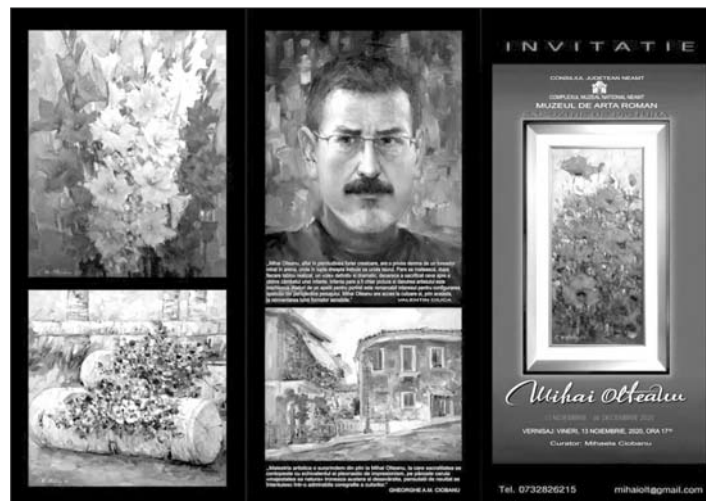
Mihai Olteanu pe simezele Muzeului de Artă din Roman

Mihai Olteanu, unul dintre cei mai activi artiști plastici româșcani, a revenit de la jumătatea lunii noiembrie, pe simezele Muzeului de Artă, cu cele mai proaspete creații. Născut în anul 1962, la Reditu, județul Neamț, absolvent al Liceului de Artă din Bacău, unde a avut ca profesori pe Gheorghe Velea și Petru Pinca, pictor, grafician, ilustrator și sculptor, Mihai Olteanu expune acum peste 100 de lucrări cu teme diverse: peisaje, portrete, flori, compoziții.

Dintre expozițiile personale amintim: Muzeul de Artă Roman (1985, 1987, 2016), Galeriile de Artă „Alfa” din Piatra Neamț (1989), Salonul Artelor de la Casa Armatei București (1984); Salonul Artelor la Galeriile Venus din București (1988); Teatrul „Bacovia” din Bacău (1990); Expoziția Internațională

Violeta MOȘU

(continuare în pag. 4)

Întâlnire de suflet...

(urmare din pag. 1)

Straie populare, se îmbrăţişau, cântau, rosteau urări într-un glas, pentru că toţi aveau acelaşi suflet – suflet de român.

Suntem fericiţi că vom putea povesti copiilor şi nepoţilor noştri că am trăit aceste clipe extraordinare! Rolul nostru, acum, în aceste vremuri turburi, într-o lume în continuă schimbare, este să transmitem mai departe, generaţiilor următoare, dragostea de neam şi să le amintim mereu jertfa făcută de străbunii noştri ca să avem o ţară!

Cum amintirile acestea nu pot fi date uitării, iar legătura sufletească nu poate fi stăvilită cu nimic, căldura vorbelor şi a urărilor transmise a învins distanţa şi a trecut de ecranul calculatoarelor, simţindu-se profund în inimile tuturor participanţilor la întâlnire.

La mulţi ani, România!

La mulţi ani, români de pretutindeni!

Limba şi credinţa, elementele coagulante ale realizării Marii Uniri

Nu de puţine ori s-a afirmat că, pentru noi, românii, anul 1918 a fost un an providenţial. Dacă analizăm modul în care s-au derulat evenimentele (la 27 martie 1918 Basarabia revenea patriei-mamă, apoi la 28 noiembrie acelaşi an, Bucovina se alipea în locul de unde fusese „furată”, ca la 1 Decembrie 1918, la Alba Iulia, prin unirea Transilvaniei, Banatului, Crişanei şi Maramureşului cu România să se împlinescă marele deziderat al naţiunii române: desăvârşirea statului naţional unitar român), putem, cu uşurinţă să constatăm acelaşi lucru.

Marea Unire de la 1 Decembrie 1918 a reprezentat rodul luptei tuturor forţelor şi categoriilor sociale, mai exact al întregului popor. Nu putem neglija generaţia de personalităţi care a contribuit la edificarea acestui vis de veacuri, precum: regele Ferdinand, Ionel Brătianu, Iuliu Maniu, Vasile Goldiş, Ion Nistor, Take Ionescu, Ion Inculeţ, Pantelimon Halipa, Nicolae Iorga şi mulţi alţii. Acestora li s-au alăturat un număr însemnat de slujitori ai Bisericii: episcopi, vicari, consilieri, profesori de teologie şi preoţi de parohie, călugări etc., aflaţi în primele rânduri ale luptei pentru unitate. De exemplu, pentru Transilvania menţionăm profesorii teologi Nicolae Bălan şi Silviu Dragomir de la Sibiu, la Caransebeş episcopul Miron Cristea, protopopul Andrei Ghidiu, teologul Petre Barbu sau secretarul eparhial Cornel Corneanu; la Oradea pe vicarul Roman Ciorgariu şi secretarul Aurelian

Magieru; la Arad pe Ioan Papp; la Lugoj protopopul Gh. Popovici etc.; din rândul clerului greco-catolic transilvănean un rol major l-au avut Iuliu Hossu, Dimitrie Radu, Valeriu Frenţiu, Ioan Bob, Vasile Hossu, Victor Mihali şi mulţi alţii.

Dacă întreaga Biserică românească, cler şi popor, indiferent de confesiune, a contribuit în mod real la lupta de emancipare a naţiunii române şi la realizarea idealului de multe secole, unirea tuturor românilor într-un singur stat, este firesc să ne întrebăm ce a reuşit să închege legăturile dintre românii aflaţi în diverse zone şi chiar dezbrinaţi de cele mai multe ori. Slujitorii Bisericii româneşti s-au identificat cu năzuinţele poporului nostru privind dreptatea socială, independenţa, libertatea şi unitatea naţională. Cunoaştem faptul că reprezentanţii Bisericii au acţionat prin cuvânt şi faptă, prin predică, îndemn şi acţiune directă, la realizarea Unirii din 1918. Preoţii, indiferent de confesiune, la finalul fiecărei Sfinte Liturghii, predicau poporului, pe înţelesul majorităţii ceea ce reprezintă, de fapt, unirea tuturor românilor într-un singur stat. Dintotdeauna, credincioşii s-au adunat în jurul păstorului, ascultând şi aplicând cuvântul acestuia. Astfel, preoţii vorbeau credincioşilor într-un limbaj comun, adesea simplu, ce putea fi înţeles de către toţi.

De fiecare dată când în viaţa poporului român a existat un moment de răscruce, Biserica strămoşească a fost întotdeauna interesată de soarta românilor. Întemeierea statelor

feudale româneşti a fost urmată în plan bisericesc de întemeierea/recunoaşterea mitropoliilor româneşti, la Argeş (1359) şi Suceava (1401). Unirea Moldovei cu Ţara Românească în anul 1859 a fost urmată de unirea celor două Biserici Ortodoxe sub un mitropolit primat, dobândirea independenţei de stat în 1877-1878 şi recunoaşterea internaţională a acesteia a fost urmată în anul 1885 de recunoaşterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române. După Marea Unire din 1918 s-a realizat unificarea Bisericilor Ortodoxe surori din teritoriile reunite cu Ţara şi din Vechiul Regat, respectiv ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la statutul de Patriarhie în anul 1925. Dacă Biserica din Ardeal avea o tradiţie a autonomiei faţă de stat/Imperiu, conform statutului alcătuit de Mitropolitul Andrei Şaguna, Biserica Ortodoxă din Regat avea o tradiţie a unui absolutism ierarhic şi a unei dependenţe, obediente faţă de statul modern. Unificarea eclezială, sub conducerea Sfântului Sinod din Bucureşti, a contribuit implicit şi la consolidarea statală a României Mari.

Concluzionând succinta prezentare putem afirma că două elemente au stat la baza realizării unirii tuturor românilor: limba română şi credinţa creştină (ortodoxă). Poate ar trebui să ne dea de gândit nouă, tuturor celor care ne dorim refacerea României Mari (acum, la 102 ani de la realizarea Unirii) şi să acţionăm ca atare.

Dr. Mihai FLOROAIA

TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT

(urmare din pag. 3)

de Pictură de la Sebeş (2017) ş.a. Între anii 1991–1998, a participat la Taberele de creaţie ale Cenaclului Pro-Arte, Roman. A realizat ilustraţii de carte şi grafică computerizată în publicaţii S.F., cărţi pentru copii şi monografii.

Cu o putere de creaţie aparte, Mihai Olteanu şi-a cucerit un public numeros, oferind vizualului orchestrări cromatice de mare rafinament, compoziţii unitare, portrete care surprind esenţa spirituală sau psihologică a personajelor, dezvăluind un artist sensibil şi plin de dăruire, un spirit meditativ şi un etern îndrăgostit de natură şi om. Considerat un urmaş al marilor clasici români, Luchian sau Andreescu, Mihai Olteanu oferă adevărate regale florale, în care lumina şi culoarea desăvârşesc, prin interpretări expresive, strălucitoare şi gingaşe, în acelaşi timp, un spaţiu vibrant, prin care florile sunt adevărate ode ale bucuriei, încântării şi frumuseţii. Colorist prin excelenţă, reuşeşte să redea pânzei intensităţi cromatice de mare fineţe, poetice şi contemplative, devenind adevărate mărturii ale trăirilor sufleteşti proprii artistului. În

peisajele sale, citadine sau rurale, se observă, poate, cel mai bine, lirismul, acea intensitate aproape dramatică, nostalgică, de emoţionantă evocare a naturii, transmitând în cel mai sensibil mod cu putinţă cu o intensă notă de intimitate, prin tuşe fine dar sigure, emoţia legăturii cu natura, a dragostei pentru frumos şi viaţă. (Curator – Mihaela Ciobanu)

Călin Huianu – nonconformist prin vocaţie şi artist prin destin

Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ a găzduit, în perioada 3-15 decembrie, în Sala Cupola, expoziţia de pictură a artistului Călin Huianu, membru al Uniunii Artiştilor Plastici (U.A.P.) Bucureşti, fără a genera un eveniment cu public la vernisarea acesteia. Cele cinci lucrări de mari dimensiuni ale sale (1,80 m/1,30 m) fac parte dintr-o expoziţie mai amplă.

„Piatra-Neamț Creativ”

– un proiect internațional al confruntărilor creatoare

” Piatra-Neamț Creativ”, un autentic eveniment dedicat artelor plastice pentru copii și tineri (6-19 ani), organizat de Asociația Culturală „Arte. Ro”, și-a desemnat, săptămâna trecută, laureații celei de-a patra ediții. În concurs au intrat 1600 de lucrări aparținând unor tineri artiști de la 41 de școli,

primit Premiul Silver Medal. De asemenea, unui număr de 21 de elevi le-au fost oferite diplomele Grand Prize for Individual Work, pentru lucrările originale, creative și impecabil realizate tehnic.

Pentru efortul creator și pentru originalitate, 93 de elevi au fost recompensați cu Gold Medal Merit Class, iar alți 57, cu Silver Medal Merit Class.

S-au distins, de asemenea, prin colecții ample de un înalt nivel creativ, școli și organizații precum: International Affairs of Kanoon Institute for The Intellectual Development of Children & Young Adults Iran, Trakai Art School, Lituania, Szkola Podstawowa Nr. 3, Polonia, Ozel Trabzon Seray Resim Kursu, Veysel Acar Atolyesi – Trabzon, Turcia, Art Studio Gir-A

in Youth Culture House – Rybnik, Polonia, Artino Art Studio – Belgrad, Serbia, Lyceum of Arts 133 – Kharkov, Ucraina, Tulika for Child Art – Gujarat, India, Children’s Art Studio St. Chyryl And Methodi – Bitola, Macedonia, Art School „R.V. Serduk” – Kerch, Rusia, Children’s Art Studio „Rostok”- Novosibirsk, Rusia, School No 1955 – Moscova, Rusia, Children’s Creative Art Centre and Gallery – Torun, Polonia, Alexandria Sporting Club Children Art Center – Alexandria, Egipt, Art Studio Duga – Nova Zagora, Bulgaria, Baldone Art School – Letonia, Vocational Highschool Varazdin – Croația și The National Centre for Art Creativity of Children And Youth People’s Art Studio „Ostrov” – Belarus.

„Este un moment de bucurie deplină, de celebrare a excelenței în artă, este un moment în

in Youth Culture House – Rybnik, Polonia, Artino Art Studio – Belgrad, Serbia, Lyceum of Arts 133 – Kharkov, Ucraina, Tulika for Child Art – Gujarat, India, Children’s Art Studio St. Chyryl And Methodi – Bitola, Macedonia, Art School „R.V. Serduk” – Kerch, Rusia, Children’s Art Studio „Rostok”- Novosibirsk, Rusia, School No 1955 – Moscova, Rusia, Children’s Creative Art Centre and Gallery – Torun, Polonia, Alexandria Sporting Club Children Art Center – Alexandria, Egipt, Art Studio Duga – Nova Zagora, Bulgaria, Baldone Art School – Letonia, Vocational Highschool Varazdin – Croația și The National Centre for Art Creativity of Children And Youth People’s Art Studio „Ostrov” – Belarus.

in Youth Culture House – Rybnik, Polonia, Artino Art Studio – Belgrad, Serbia, Lyceum of Arts 133 – Kharkov, Ucraina, Tulika for Child Art – Gujarat, India, Children’s Art Studio St. Chyryl And Methodi – Bitola, Macedonia, Art School „R.V. Serduk” – Kerch, Rusia, Children’s Art Studio „Rostok”- Novosibirsk, Rusia, School No 1955 – Moscova, Rusia, Children’s Creative Art Centre and Gallery – Torun, Polonia, Alexandria Sporting Club Children Art Center – Alexandria, Egipt, Art Studio Duga – Nova Zagora, Bulgaria, Baldone Art School – Letonia, Vocational Highschool Varazdin – Croația și The National Centre for Art Creativity of Children And Youth People’s Art Studio „Ostrov” – Belarus.

care puteți admira lucrările colegilor voștri din țări îndepărtate, este un prilej de a vă bucura ochii și sufletul, de a vă inspira pentru următoarele lucrări pentru că, indiferent de ce va întâmpla în viitor pe plan social, politic, medical, viața merge înainte. Ne-am fi dorit foarte mult și realizarea Festivalului Internațional pe care îl găzduim la Piatra-Neamț în fiecare an, în vacanța mare. Anul acesta nu a fost posibil, spre marea dezamăgire a copiilor, profesorilor și părinților din cele peste 19 țări care și-au anunțat intenția de a participa, dar și a copiilor din Piatra-Neamț, care așteptau cu nerăbdare acest eveniment”, a declarat prof. Cristina Petriaru, președintele Asociației Culturale „Arte. Ro”.

„Acest concurs și-a conturat o personalitate proprie, care-l face apreciat în străinătate. Vă felicit pentru premiile obținute. Aceste distincții denotă că munca dumneavoastră nu a fost în zadar, pentru că în acest timp v-ați consolidat ideile, originalitatea”, a menționat și dr. Mariana Ciobanu, vicepreședintele Asociației Culturale „Arte. Ro”.

Finisajul expoziției a avut loc joi, 26 noiembrie, la Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț.

„Am asistat la o gală a excelenței, a creativității și a tinereții, la o punte a prieteniei, la un dialog al artelor între țări, între continente. Dovediți, iată, încă o dată, că Piatra-Neamț este un oraș multicultural, fapt pentru care Biblioteca Județeană vă felicită! Vreau să cred că acest proiect va continua dincolo de noi, de vremuri, de frigul și tristețea unor perioade mai puțin plăcute”, a spus prof. Mihaela Mereuță, director-manager al Bibliotecii Județene „G.T. Kirileanu” Neamț.

Cu acest prilej, s-au decernat și diplomele și distincțiile pe care elevii Clubului Atelierul de Arte din cadrul Asociației Culturale Arte.Ro le-au obținut la concursurile internaționale desfășurate în perioada mai 2019 – noiembrie 2020.

Violeta MOȘU

INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT

↑ *n total, vor fi 13 lucrări care-i reprezintă pe Iisus Hristos și cei 12 Apostoli. Am început acest proiect în 2019. M-am îndrăgostit de pictură în clasa a X-a, când am început să merg la atelierul pictorilor nemțeni. „Dezastrul” de acolo m-a atras și am hotărât să devin pictor. Regretatul Dan Cepoi mi-a fost prieten foarte bun, de asta am și ținut să fiu prezent la retrospectiva pe care anul trecut Biblioteca Județeană a organizat-o în amintirea sa. I-am cunoscut și pe Bezem, Filimon, Ulian, Luțu Bostan, Vamanu, oameni devotați artelor plastice, oameni de spirit și de un autentic talent, a menționat Călin Huianu.*

Plasticianul, caracterizat de o natură individualizată, sensibilă la viața ființei interioare, nonconformist prin vocație și artist prin destin, după cum afirma criticul de artă Valentin Ciucă, s-a născut la Piatra-Neamț în anul 1971. A absolvit Facultatea de Arte Vizuale din cadrul Universității Naționale „George Enescu” Iași, promoția 1998, la clasa profesorului Adrian Podoleanu. A organizat expoziții personale la Piatra-Neamț, Iași și Ottawa-Canada și a participat la expoziții de grup la Iași, Brașov și Timișoara.

(continuare în pag. 6)

Nevoile copiilor în era digitală

Dată fiind realitatea secolului XXI și tendința inevitabilă de digitalizare, este esențial ca fiecare adult implicat în procesul de educație să ia în considerare crearea de contexte de învățare pentru copii care să le permită acestora explorarea, dezbaterea, formularea și deprinderea principiilor de folosire sigură, utilă și creativă a mediului online. Dacă ne oprim asupra nevoilor copiilor în aceste condiții constatăm că multe dintre acestea nu au constituit priorități până acum sau chiar au fost subminate de educația părinților. Sistemul de învățământ actual încă păstrează formatul, metodele și conținuturile dezvoltate ca răspuns la nevoile sociale și de forță de muncă specifice perioadei industrializării și nu mai corespunde societății tehnologice în care ne aflăm.

În acest material vom face referire la nevoile cele mai evidente ale copiilor în perioada actuală și vom aborda atât modul constructiv, cât și pe cel care nu dă roade favorabile pe termen lung.

1. Nevoia de siguranță: folosirea echilibrată a tehnologiei în raport cu activitățile versus navigarea fără limite coerente.

Folosindu-și curiozitatea și dorința de explorare, copiii accesează foarte ușor diverse spații online, uneori foarte potrivite pentru ei și care pot avea un efect benefic pentru dezvoltarea abilităților. Alteori însă, poate neintenționat, în aceste pagini găsim informații sau întâlnesc persoane care îi fac să se simtă speriați, triști, rușinați sau vinovați. Nu este deloc ușor pentru un adult să conștientizeze că nu-și poate proteja copiii în permanență, că nu îi poate feri de ceea ce este neplăcut și greu pentru ei și, desigur, că nu poate să trăiască emoțiile grele în locul lor. Astfel poate apărea o stare de neputință, care, uneori, poate determina exagerarea pericolelor existente.

Un rol esențial în asigurarea siguranței copiilor în mediul online îl joacă modul în care sunt puse limitele de către adulți. Este definitorie atitudinea și încrederea acestora cu privire la Internet pentru a impune aceste limite cu consecvență, fermitate și blândete. Pe termen lung, acestea contribuie la felul în care copilul se va raporta la tehnologie și vor deveni principii care îi vor servi să aleagă, într-un mod mai conștient, cum folosește o astfel de resursă.

2. Nevoia de apartenență la comunitate: alegerea liberă a relațiilor de prietenie versus lipsa de diversitate sau alegere.

Componenta socială a Internetului este cea mai des menționată de către copii și tineri ca fiind importantă pentru ei. Nevoia de conectare cu persoane care împărtășesc aceleași

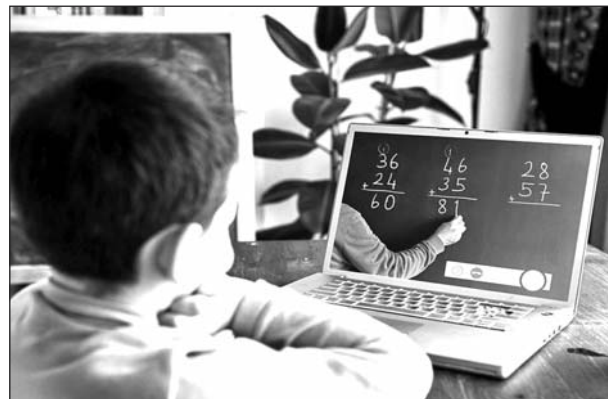
experiențe, interese, pasiuni sau curiozități este una profund umană. Cu cât copilul se apropie de preadolescență, contactul social devine mai important pentru el, iar familia nu mai este principalul punct de interes, ci, mai degrabă, aceștia valorizează și investesc în relațiile cu colegii și prietenii. Desigur, această extindere către alte grupuri sociale și nevoia de a aparține la o comunitate sau de a fi asemănător celorlalți au rădăcini adânci în evoluția umană. Adolescenții parcurg o perioadă esențială în procesul lor de dezvoltare și nu este deloc ușor să te simți singur și neînțeles în acest proces, astfel că spațiul online devine o resursă pentru ei de a se simți „împreună” cu ceilalți. Modelele preluate de la idolii lor devin adevărate manifestări pentru că au nevoie să aparțină unei comunități.

În cazul în care contextele din familie, de la școală sau chiar din grupurile de prieteni nu oferă un spațiu de înțelegere și suport, prietenii online devin foarte importanți pentru tineri. În cele mai multe situații, experiențele sunt unele plăcute, însă pot exista și situații în care încrederea este acordată unor persoane nepotrivite și pot escalada în situații de tipul cyberbullying, ademenire, sexting sau trafic de persoane.

3. Nevoia de empatie și onestitate: conectare autentică și prezență emoțională versus autoritate fără explicații.

Este recomandabil ca adulții să poarte frecvent discuții sincere cu copiii, prin care să-i încurajeze să povestească despre experiențele

avute online. Este foarte important ca aceștia să manifeste un real interes și să rămână cu inima și mintea deschise, chiar și atunci când află lucruri neplăcute pe care nu și le doresc. Ar fi extrem de valoros ca, în măsura în care pot, adulții să vorbească și ei despre propriile provocări pe care le întâmpină în încercarea de a face față bombardamentului de informație și opțiuni din mediul online. Arătându-le că și noi suntem în plin proces de învățare despre cum putem fi în siguranță în era digitală, depășim imaginea de atotștiutori și le putem oferi exemple personale pentru cum alegem să răspundem la situațiile dificile. Aflând de la cei mai mari soluții concrete despre cum pot proceda, copiii pot apela cu mai mare încredere la ei pentru a găsi

împreună soluții atunci când întâlnesc ceva neplăcut în mediul online.

4. Nevoia de odihnă: timp liber nestructurat versus supraaglomerarea programului.

Aglomerarea spațiului fizic și mental al copiilor cu prea multe activități structurate, teme, cursuri, oameni stresați și reactivi, fac ca cei mici să ajungă să se deconecteze de realitatea din interiorul lor și să nu mai știe cum să exprime adevăratele trăiri sau dorințe. De multe ori, atunci când copilul e neliniștit, adulții aleg să îl distragă cu diverse aplicații online. Este important să vă asigurați că acestea nu înlocuiesc timpul de calitate petrecut cu cei dragi, timpul de somn, de joacă cu colegi și prieteni, cel pentru activități fizice și alte comportamente sănătoase.

INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT

(urmare din pag. 5)

Expoziție Petru Diaconu, la Biblioteca Județeană

Biblioteca Județeană „G. T. Kirileanu” Neamț propune o nouă întâlnire cu pictura. De această dată, reuniunea artistică aparține plasticianului nemțean Petru Diaconu. Amplasată în spa-

țiul expozițional de la parterul instituției, expoziția este dedicată Crăciunului și Anului Nou și poate fi vizitată până pe 10 ianuarie 2021.

Sunt 55 de lucrări. Unele dintre ele au mai fost expuse la începutul anului, de Ziua Culturii Naționale, iar celelalte sunt noi. De data aceasta, predomină reliefulurile. Acestea sunt concepția și producția mea, sunt lucrate într-o serie limitată, circa 50 de bucăți, a declarat artistul.

Petru Diaconu s-a născut la 24 martie 1949, în comuna Dobreni. A debutat la Iași, în 1979, într-o expoziție colectivă. Printre expozițiile din Piatra-Neamț s-au remarcat „Exerciții de culoare” I și II, din anii 2004-2005. De-a lungul anilor, lucrări semnate de Petru Diaconu au fost expuse în galerii de artă din țară, dar și din străinătate.

Salonul de iarnă – ultima expoziție colectivă organizată de U.A.P. Neamț în 2020

La Galeriile de Artă „Lascăr Vorel” din Piatra-Neamț s-a deschis ultima expoziție a anului, Salonul de iarnă, un proiect realizat cu sprijinul Primăriei

Nevoile copiilor în era digitală

P rivit cu superficialitate și fără un real interes, adesea copilul de azi poate părea în ochii adulților din jurul lui ca fiind neatent, confuz, incongruent sau neglijent, când, de fapt, el este stresat, obosit sau simte cu durere lipsa relațiilor semnificative, pline de iubire.

5. Nevoia de provocare: *explorare și joacă versus cadre fixe și rigide.*

Este responsabilitatea adulților să creeze contexte și să încurajeze copiii să gândească critic, să cerceteze, să încerce, să greșească și să urmeze ceea ce își doresc, să ceară ajutor, să se pună în pielea altor persoane și să pună întrebări. Acest mod de relaționare cu copilul nu era ceva tipic la generațiile anterioare, însă și contextul lor de viață a fost diferit.

Spre deosebire de măsurile de control în care este folosit un stil autoritar, un cadru fix, rigid, joaca cu copilul poate nu arată prea ordonat și necesită mai multă răbdare, energie și consecvență din partea părintelui. Câștigurile unei astfel de relaționări sunt enorme și la nivel individual, și la nivelul relației. Prin joc și povești putem afla ce imagine despre sine, despre ceilalți și despre lume își face copilul prin „bula” lui online de conținut și prin intermediul comunicării cu alte persoane.

6. Nevoia de autonomie: *participarea și împuternicirea în acord cu etapa de dezvoltare versus protecție neadaptată la capacitățile copilului.*

Protecția este firească la începutul unui proces de învățare și în special în primii ani de viață însă aceasta este indicat să scadă în intensitate și să facă loc împuterni-

cirii copilului pentru ca acesta să își asume rolul în familie, la școală și să dezvolte propriile abilități necesare pentru a se menține în siguranță. Acest principiu depășește sfera de discuție asupra tehnologiei, fiind vorba de o perspectivă pe care o poate avea adultul asupra copiilor: cei mici trebuie priviți ca oameni compleți, care au propria înțelegere, lume emoțională, interese, pasiuni sau preferințe, care au și dreptul și bucuria să participe la propria lor formare.

Împlinirea acestor nevoi se reflectă în gradul de vitalitate și starea de bine a copilului. Iubirea și libertatea oferite acestuia se transformă în autonomie, curaj, creativitate și competență. Contextele, limitele și practicile cu sens se transformă în capacități de analiză și sinteză, gândire critică și vulnerabilitate asumată. *(Adaptare după Programul „Ora de net” al Organizației Salvați Copiii – România)*

Gianina BURUIANĂ

Biblioteca Județeană, parteneră la Olimpiada de Benzi Desenate

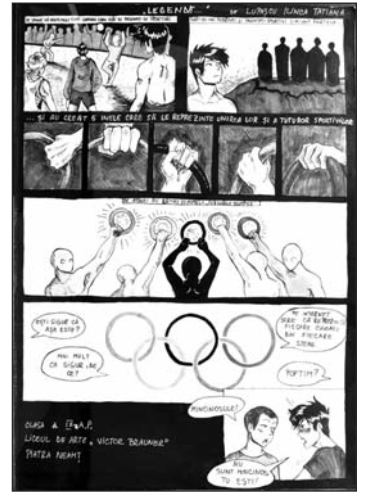
Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț a fost parteneră în proiectul național Olimpiada de Benzi Desenate, a cărei primă ediție s-a încheiat recent prin desemnarea câștigătorilor. Competiția a fost inițiată de Mihai Ionuț Grăjdeanu, autor prolific de benzi desenate și romane grafice, și Mădălina Corina Diaconu, jurnalist Radio România Cultural, cu scopul de a promova spiritul olimpic și de a conștientiza valorile culturale naționale, europene și internaționale în rândul elevilor din ciclurile primar, gimnazial și liceal. Tema ediției inaugurale, „Povestea inelelor olimpice”, nu a fost aleasă întâmplător, întrucât în 2020 se împlinesc 100 de ani de la prima prezentare oficială a steagului olimpic. Cu sprijinul Bibliotecii Județene „George Barițiu” Brașov, prin Centrul de excelență pentru copii și tineret, bibliotecile publice și școlare din întreaga țară s-au alăturat proiectului, iar în perioada martie-noiembrie sute de elevi pasionați de a noua artă s-au înscris la concurs.

Elevii care s-au situat pe primele trei locuri vor primi diplome și premii. Acestea vor fi trimise prin poștă. Se va lua legătura cu bibliotecile și școlile prin care s-au înscris elevii, pentru a intra în posesia adreselor de trimitere. Elevii care au primit mențiuni vor primi diplome în format electronic, iar cei care au participat la concurs, dar nu au primit premii sau mențiuni vor primi diplome de participare în format electronic. Bibliotecarii și profesorii care s-au implicat în coordonarea elevilor participanți la Olimpiada de Benzi Desenate vor primi, la rândul lor, diplome personalizate în format electronic (prin e-mail).

Toți participanții la Olimpiada de Benzi Desenate prin intermediul Bibliotecii Județene „G.T. Kirileanu” Neamț vor primi și alte premii.

Proiectul s-a desfășurat sub egida Comitetului Olimpic și Sportiv Român, în parteneriat cu Academia Olimpică, filiala Caraș Severin și Muzeul Municipiului București.

(Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț)

INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT

Si Consiliului Local Piatra-Neamț. Lucrările aparțin unui grup de 18 plasticieni, membrii ai UAP Neamț: Florin Zaharescu, Ștefan Potop, Narcisa Stejeran, Camelia Tanasă, Radu Macavei, Lucian Gogu-Craiu, Grigore Agache, Dumitru Bezem, Ștefan Diaconu, Oana Gavrilu, Parasca și Mihai Agape, George Romila, Lucian Tudorache, Cristinel Prisacaru, Arcadie Răileanu, Mircea Titus Romanescu și Cristian Bistriceanu.

Din cauza pandemiei, nu s-a mai acordat titlul de ARTISTUL ANULUI 2020.

Expoziția rămâne deschisă întreaga lună decembrie.

Expoziția Un veac de zoologie în România. Amintiri despre viitor

Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa” și Complexul Muzeal Național Neamț vă invită să vizionați expoziția itinerantă „Un

veac de zoologie în România. Amintiri despre viitor”, deschisă până la 25 februarie 2021, la Muzeul de Științe Naturale din Piatra-Neamț.

Expoziția dezvăluie publicului amintiri despre personalități marcante ale zoologiei românești din ultima sută de ani: Dimitrie Voinov, Radu Codreanu, Mihai Băcescu, Nicolae Botnariuc precum și Petre Mihai Bănarescu.

Structurată în cinci secțiuni, „Un veac de zoologie în România. Amintiri despre viitor” elogiază realizările științifice ale savanților prin expunerea de imagini inedite din viața acestora, de informații din biografia lor, de documente, cărți sau alte lucrări importante publicate de către aceștia, precum și a unor obiecte care au aparținut celor cinci personalități.

Sponsor principal: MOL România. Parteneri: Fish'n Bricks, Adevărul, Adevărul de weekend, Historia, Historia special. Parteneri media: Radio România Cultural, Centruldepresa.ro, HotNews.ro, National Geographic Romania, agendacopiilor.wordpress.com. Detalii: www.antipa.ro.

Linia directoare a parcursului meu profesional este elevul

• Interviu cu doamna inspector Cristina Albu Iacob

Printre cei care în toamna anului 2020 au împrospătat colectivul Inspectoratului Școlar Județean Neamț se numără și doamna Cristina Albu Iacob, profesor titular și director adjunct la Colegiul Tehnic de Transporturi Piatra-Neamț. Este absolventă a specializării Tehnologia Construcțiilor de Mașini a Universității Tehnice „Gh. Asachi” Iași, a unui curs post-universitar în domeniul Tehnologiilor și utilajelor moderne pentru tehnologiile la cald, fiind și posesoarea titlului de doctor în științe inginerești, obținut la aceeași instituție. De-a lungul carierei, preocupările în domeniul specializării de bază au fost dublate de cele în jurul informaticii și ale managementului, în care, de asemenea are studii solide.

Seriozitate extremă, conștiinciozitate, dăruire față de muncă, dorință de perfecționare, modestie, ambiție – iată doar câteva dintre calitățile doamnei Cristina Albu Iacob, pe care vă invit s-o cunoașteți mai bine prin intermediul interviului ce urmează.

După 14 ani de trudă ca profesor de discipline tehnice la Colegiul Tehnic de Transporturi, urmați de o perioadă în care ați funcționat ca director adjunct la aceeași instituție, iată că acum ați schimbat scaunul managerial cu cel de inspector al Inspectoratului Școlar Județean Neamț. Cum ați depășit perioada de adaptare? Ați întâmpinat greutăți?

– În anul 1988, când m-am îndreptat spre Facultatea de Mecanică din Iași, am făcut-o pentru că îmi plăcea foarte mult fizica, iar domeniul ingineriei mi s-a părut mult mai atrăgător decât sfera pur teoretică. Nu mă gândeam atunci că voi deveni profesor. Am urmat, în cadrul facultății, cursul opțional de psihopedagogie și, peste timp, sunt convinsă că a fost una dintre cele mai bune decizii pe care le-am luat.

Imediat după facultate, în septembrie 1993, am avut bucuria și onoarea de a deveni parte a corpului profesoral de la Colegiul Tehnic de Transporturi Piatra-Neamț, unde am găsit o comunitate unită prin devotamentul pentru meseria de dascăl. Sentimentul de apartenență la marea familie a unității m-a determinat să rămân profesor, chiar dacă s-au ivit și prilejuri de a-mi schimba domeniul de activitate.

M-am convins de la început că pentru elevi merită să faci tot efortul, chiar și sacrificii.

Funcția de director adjunct nu m-a îndepărtat de elevi, ci dimpotrivă, iar cât timp voi fi inspector școlar voi rămâne, în primul rând, profesor. Linia directoare a parcursului meu profesional este elevul, de aceea trecerea la alt tip de atribuții, însă tot în folosul elevilor, a fost una lină, iar adaptarea la sarcinile specifice a fost rapidă. Ca și atunci când am început activitatea la Colegiul Tehnic de Transporturi, am avut, în acest an, șansa extraordinară să găsesc la Inspectoratul Școlar Județean Neamț colegi deosebiți, atât profesional, cât și ca oameni, de la care am multe de învățat. De aceea nu mi-a fost și nu îmi este deloc greu.

– **Concret, care este domeniul pe care-l acoperiți în cadrul ISJ Neamț?**

– Activitatea mea cuprinde două domenii principale, respectiv discipline tehnice și management instituțional, dar am și sarcina de a îndruma și coordona șapte unități școlare din județ.

– **Ce noi oportunități de a sluji mai bine învățământul vă oferă postul de inspector?**

– Domeniul disciplinelor tehnice îmi dă prilejul de a contribui la dezvoltarea învățământului profesional și tehnic din județ, la promovarea acestuia în comunitate, astfel încât, pe de o parte, să-i crească atractivitatea în rândul absolvenților de gimnaziu și, pe de altă parte, să-și sporească relevanța pentru angajatori și pentru unitățile de învățământ tehnic superior.

Domeniul managerial este și el foarte generos, deoarece îndrumarea adecvată și sprijinirea reală a liderilor educaționali din școli influențează semnificativ viața fiecărui învățăcel și viața fiecărui om al școlii. Cred că experiența managerială anterioară mă ajută în acest sens, dar ea este dublată de un studiu continuu și serios în domeniu. Ca să poți îmbunătăți ceva, trebuie mai întâi să cunoști foarte bine respectiva problematică, iar mie îmi place să învăț.

– **Se spune că managementul nu este o artă ci o disciplină. Vi se potrivește această sintagmă?**

– În bună măsură, da. În primul rând managementul modern are baze științifice solide, care trebuie cunoscute temeinic de toți cei care au sau vizează o carieră managerială. În același timp, practica managerială presupune artă, care, după părerea mea, ține de arta de a trăi a omului care conduce o anumită organizație. Convingerea că studiul științific este obligatoriu m-a determinat să urmez, pe lângă un amplu program de formare în Managementul instituțiilor educative, programul de masterat Managementul instituțiilor publice, la Academia de Științe

Economice București. Am avut profesori extraordinari, care au explicat nu doar aspectele teoretice, ci și modul concret de gestionare a unei plaje largi de situații practice. Cu toate acestea, ca director adjunct am avut zilnic de învățat, pe măsură ce apăreau diverse provocări manageriale.

– **Informatica este a doua dvs. pasiune profesională (după specializarea de bază), pe care ați cultivat-o prin studii aprofundate. Cum a apărut, din necesitate sau pur și simplu din interes intens?**

– Specializarea în Informatică este rezultatul unei nevoi, respectiv de a face față schimbărilor, în condițiile în care domeniul capătă o amploare din ce în ce mai mare. Nu pot spune că informatica este, deocamdată, o pasiune profesională, pentru că o pasiune presupune dedicare totală, dar cu certitudine pot afirma că studiul informaticii m-a ajutat să fac față mult mai bine cerințelor de ordin profesional, atât în specialitate, cât și în management.

– **Ați simțit și gustul studiilor în străinătate, și mă refer aici, în principal, la cursul „School Robotics”, absolvit la Universitatea Tehnică din Creta în anul 2012. A reprezentat cumva acest curs un punct de cotitură în parcursul dvs. profesional? Ați remarcat ceva cu totul deosebit în sistemul educațional grecesc față de cel românesc?**

– „School Robotics” a fost un curs pe care l-am absolvit ca urmare a câștigării unei mobilități individuale în cadrul Programului Comenius, deci a fost un curs scurt, dar impresionant, pentru că, la acea vreme, domeniul roboticii în școala românească era relativ la început. Deși cele învățate au îmbogățit experiența pe care am putut s-o transmit elevilor, demersul pe calea roboticii nu a continuat la nivelul pe care l-am sperat atunci când am depus aplicația pentru curs. Cât despre sistemul educațional grecesc, am putut observa direct o parte din organizarea universitară, cursul desfășurându-se la universitate. Am remarcat deschiderea pe care o au profesorii față de studenții lor și încrederea pe care le-o acordă, încurajându-le munca independentă în laboratoare. De la profesorii greci am aflat că învățământul preuniversitar este organizat similar cu cel de la noi, chiar dacă nu toate duratele ciclurilor de învățământ sunt egale cu cele din România.

– **Ca profesor și diriginte ce schimbare ați încercat să induceți în elevii dvs.?**

– Am încercat schimbarea mentalității, a ideii despre reușită și carieră. Mulți dintre elevi nu credeau suficient în relația de directă dependență dintre muncă și reușită, din pricina multiplelor exemple contrare pe care societatea le oferea și nu aveau destulă încredere că munca le va aduce bunăstare. Sper că am reușit să le insuflu simțul datoriei și credința că vor reuși prin propriul efort. Mă mândresc cu mulți dintre

Vocația unui dascăl presupune, printre alte calități pe care acesta trebuie să le devedească, și adaptabilitate la nou, la transformări, la schimbări. Așadar, în contextul pandemiei actuale, predarea limbii și literaturii române a generat o reconfigurare a metodelor, procedeele și a abordării specifice acestei discipline, ținând cont, inevitabil, și de impactul ecuației profesor-elev-părinte asupra educabililor.

Intrarea, în totalitate, în mediul online, a activităților instructiv-educative, a presupus o schimbare a strategiilor didactice. Astfel, profesorul a evaluat, în primul rând, impactul psihologic asupra elevilor al distanțării fizice, în condițiile în care apartenența la grup este deosebit de importantă pentru evoluția psiho-emoțională a adolescenților. S-a observat că, în unele cazuri, elevii cu rezultate bune și foarte bune au devenit pasivi în relaționarea cu colegii de clasă și cu profesorul, gestul adolescentului nefiind totdeauna motivat în vreun fel anume. Sau, dimpotrivă, elevi considerați timizi, retrași, izolați într-o oarecare măsură de restul colectivului din care fac parte, au devenit mai activi, mai atenți și mai motivați, reușind să își afirme personalitatea într-o manieră necunoscută până atunci.

Predarea online a devenit o reală provocare nu numai pentru tineri, dar și pentru cadrele didactice care au răspuns cu promptitudine cerințelor societății, adaptându-se

noului ritm al activităților specifice și, implicit, al societății în ansamblul ei. Profesorii s-au familiarizat cu platformele educaționale, au adaptat conținuturile învățării specifice fiecărei discipline, au reformulat itemii specifice evaluării obiective a sarcinilor de lucru ale elevilor, reușind să păstreze la

manțele lor de până atunci, dorința de autodepășire precum și înclinația spre literatură, sensibilitatea acestora. Concret, profesorul nu va renunța la o lectură-model, de pildă, pentru introducerea în universul literar al unui scriitor, dar această metodă va fi dublată de o alta pentru a stârni interesul elevi-

Predarea literaturii române în spațiul online

aceeași parametri competiția, stima de sine, autoevaluarea acestora.

În cazul predării limbii și literaturii române, factorii implicați trebuie să mai țină seama de câteva elemente specifice, provocarea dovedindu-se mai puternică. Așadar, profesorul de română trebuie să continue să stimuleze plăcerea lecturii, creativitatea și imaginația elevilor, îmbinând metode didactice moderne și apelând la harul său profesional. Astfel, în crearea unui scenariu didactic atractiv, profesorul trebuie să ia în calcul posibilitățile concrete ale elevilor de a participa la oră (existența unor dispozitive performante pentru conectare, precum și cea a unei rețele de internet), motivația acestora, perfor-

lor, pentru a le captiva atenția (de exemplu, li se poate solicita unor elevi să realizeze una sau chiar două prezentări Power-Point care să illustreze aspecte importante pentru lecția respectivă). Într-un asemenea scenariu didactic, elevii vor beneficia de impactul sonor și vizual al prezentărilor, elementele de conținut putând fi însușite într-un timp scurt și reținute pentru o perioadă mai lungă.

În cazul evaluării, profesorul va recurge, deopotrivă, la metode moderne pentru păstrarea obiectivității în notare și pentru stimularea competiției în colectivul de elevi sau pentru a-i sprijini pe cei mai timizi să se afirme. Autoevaluarea, urmată de aprecieri pozitive ale cadrului didactic, vor avea un impact pozitiv asupra elevilor, aceștia fiind îndrumați, cu tact, să își justifice alegerile făcute și să își descopere propriile erori pentru a le putea corecta în viitorul apropiat.

Este de la sine înțeles, așadar, că perioada aceasta, de tranziție de la învățământul „față în față” la cel online reprezintă un mare pas în regândirea strategiilor didactice, dar și în re poziționarea tuturor factorilor implicați în activitatea didactică, profesor-elev-părinte. Fiecare dintre aceștia trebuie să dovedească disponibilitate pentru schimbare, adaptare la noile cerințe ale societății pentru a asigura dezvoltarea abilităților și competențelor fiecărui tânăr.

Așadar, indiferent de eforturile depuse, dorința de a deveni competitiv, de a demonstra propria valoare într-un anumit segment al pieței muncii, rămân principalele atuuri ale adolescentului de azi care știe să facă față provocărilor, indiferent cât de dificile ar putea părea acestea.

*Prof. Maria-Ligia STANCIU,
Prof. Magdalena-Livioara
TODIRESEI,
Liceul Economic „Al. I. Cuza”,
Piatra-Neamț*

Linia directoare a parcursului meu profesional este elevul

foștii elevi, azi oameni de toată isprava, parte dintre ei cu funcții de conducere în firme din domeniul mecanic sau chiar antreprenori.

– *Ce mutații considerați că apar în colaborarea școală-părinți-elevi în actualele condiții impuse de pandemie?*

– Condițiile impuse de pandemie accentuează, cred, tot ceea ce era deja bun sau, dimpotrivă, mai puțin bun. Sigur că nu se poate da un răspuns global, ci particularizat, în primul rând în funcție de nivelul de învățământ. Cu cât copilul este mai mic, cu atât relația școală-părinte-elev este mai puternică, preșcolarul sau școlarul mic având nevoie de o profundă și stabilă legătură familie-școală. Situația pandemică actuală solicită cadrelor didactice, ca profesioniști în educație, găsirea resurselor metodice și psihopedagogice adecvate pentru continuarea procesului educațional, cu păstrarea echilibrului în relația cu familia copilului și, mai ales, cu menținerea sănătății fizice și psiho-emoționale a celui care învață.

– *Credeți în eficiența învățământului online?*

– Toți preșcolarii, elevii, părinții și personalul din învățământ așteaptă revenirea la condiții care să permită prezența fizică la școală. Învățământul online este eficient în măsura în care cadrul didactic are priceperea și dăruirea cerute de acest nou tip de învățare și în măsura în care preșcolarul, elevul au atât posibilitatea, cât și motivația de a învăța. Când mă refer la posibilitatea de a învăța am în vedere nu doar aspecte ce țin de conexiunea la internet sau de existența echipamentelor IT, pentru că aceste aspecte sunt în continuă și rapidă îmbunătățire. Este important, în opinia mea, mediul familial, pentru că mediul în care se petrece actul învățării are o mare influență asupra eficienței și eficacității acestuia. Cred că de aici pleacă principalele diferențe în obținerea rezultatelor învățării în varianta online, față de învățarea față în față. Sala de clasă le oferă tuturor preșcolarilor și elevilor aceleași condiții, pornind de la ergonomia mobilierului

școlar, iluminat, temperatură ambiantă și până la expresivitatea complexă a cadrului didactic, expresivitate trunchiată în condițiile învățământului online.

– *Care considerați că sunt principalele abilități și calități necesare profesorilor în perioada actuală?*

– În primul rând cred că dascălii trebuie să-și iubească meseria, orice perioadă ar traversa, mai simplă sau mai complicată. Din dragostea pentru meserie, din dăruirea pentru cei pe care îi educă și îi învață, izvorăște energia profesorului, energie necesară pentru a se reinventa, pentru a se adapta la nou. Consider că, în perioada actuală, pe lângă tenacitatea de a căuta și a realiza noi resurse educaționale, de a nu se lăsa pradă descurajării când se simt neapreciați, profesorii trebuie să dea dovadă de multă empatie, să aibă mereu în vedere că au în grijă nu doar mintea, ci și sufletul copiilor sau tinerilor.

A consemnat Gianina BURUIANĂ

Proiect de catehizare reactivat: *Hristos împărtășit copiilor*

Consider că părintele Sorin Lungoci și-a ales o temă potrivită pentru teza de doctorat în teologie, lucrarea finală publicând-o sub titlul *Hristos împărtășit copiilor. Rediviva catehizării parohiale: context, conținut, strategii didactice*, la Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2020. Studiul abordează teme de maximă actualitate ce ne privesc pe toți, cadre didactice, părinți și, nu în ultimul rând, elevi.

Cunoscut încă din anul 2005, proiectul *Hristos împărtășit copiilor* a devenit oficial în cadrul Bisericii Ortodoxe Române, în 2008. Odată cu implementarea programului

Hristos împărtășit copiilor putem constata o revigorare a catehizării tinerilor la nivelul parohiilor după lunga perioadă a regimului comunist în care lucrarea didactică a Bisericii a fost eliminată din școală.

Structurată în șapte capitole (*Istoricul programului catehetic „Hristos împărtășit copiilor” în Patriarhia Română, Istoricul programului catehetic „Hristos împărtășit copiilor” în alte țări, Legislație – Hotărârile Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe*

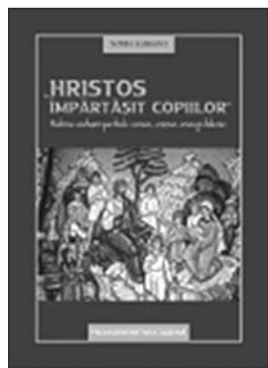
Române, Material logistic, Strategii practice de implementare în parohii, Studii de caz, Alte programe catehetice), lucrarea abordează aspecte actuale nu doar pentru catehezele din parohii ci și pentru profesorii de religie, întrucât oferă numeroase materiale auxiliare care pot fi utilizate la orele de curs.

Pe durata studiilor doctorale și a elaborării tezei, autorul a fost implicat în echipe de lucru și implementare ale programelor catehetice la nivel național, cu atât mai mult cu cât, în perioada 2012-2018 a deținut funcția de consilier la Sectorul *Învățământ și activități cu tineretul*, în cadrul Arhiepiscopiei Timișoarei. În această calitate, s-a ocupat în special de activitățile de formare a profesorilor de religie și a preoților, de implementarea proiectelor de educație religioasă, dezvoltarea unor parteneriate educaționale la nivelul eparhiei, precum și de monitorizarea și verificarea modului de implementare a acestor parteneriate.

Pentru învățământul universitar, lucrarea părintelui Sorin Lungoci aduce plus valoare cursului de Catehetică, prin faptul că acesta are un nou capitol actualizat cu privire la catehizarea tinerilor în perioada 2008-2018 și oferă o bogată bibliografie în domeniu. Pentru învățământul preuniversitar, cartea aduce un suflu nou în a oferi copiilor și tinerilor Cuvântul lui Dumnezeu într-o formă atractivă, care să le deschidă sufletele spre un set de valori autentice, într-o lume ce promovează pseudovalorile.

Actualitatea și utilitatea temei vizează atât aspectul teoretic, cât și pe cel practic. Din punct de vedere teoretic, adună cele mai importante repere și documente privind programul *Hristos Împărtășit Copiilor* (istoric, legislație, metodologie, rezultate etc.), iar din punct de vedere practic, întrucât are în vedere o gamă variată de aspecte aplicative, vine în sprijinul îndrumătorilor, dar mai ales al beneficiarilor acestui proiect. Drept urmare, lucrarea este mai mult decât indispensabilă preoților, profesorilor de religie, părinților în vederea realizării unei educații moral-religioase de calitate în contextul actual.

Dr. Mihai FLOROAIA

RED-RELIGIE.RO – o platformă educațională de succes

În această perioadă a pandemiei, educația, împreună cu multe alte domenii de activitate, a avut de suferit, iar consecințele unei educații precare se vor vedea, cu siguranță, peste timp în societate.

Cunoaștem faptul că educația exprimă o funcție exclusiv umană și de natură spirituală. Excluzând hazardul, acționează în mod constant și continuu, realizând o legătură organică între tot ceea ce poate contribui la perfecționarea omului.

Prin căderea omului în păcat, el devenind „rob al legii”, muritor, chipul lui Dumnezeu în om cunoaște o degradare, omul având și o înclinare spre rău, ca rod al păcatului. Jertfa Mântuitorului Iisus Hristos și întemeierea de către El a Tainei Botezului, nașterea „din apă și din Duh” (Ioan III, 5) nu înlătură definitiv predispoziția omului spre păcat ci doar îl repun în posibilitatea mântuirii. Dar în interiorul ființei noastre există și tendința spre bine, spre Dumnezeu, după cum afirma Fericiutul Augustin: *Inquietum est cor meum donec requiescat in Te* („Neliniștit e sufletul meu până își află odihna în Tine”). Pentru a corecta înclinarea omului spre păcat este necesară o educație religioasă a acestuia, omul fiind ființa educabilă, pe lângă mediul mai mult sau mai puțin religios în care trăiește.

Este cunoscut faptul că educația reprezintă segmentul care leagă generațiile prin cultură și spiritualitate, chiar dacă modalitățile prin care se transmit valorile educației, diferă de la perioadă la alta. Prima, și cea mai eficientă educație este cea realizată în mod di-

rect, de la mamă la copil, mai întâi în viața intrauterină, apoi în cadrul familiei. Trecând prin educația antică, transmisă de la maestru la ucenic, și prin educația clasică, de la învățător la elev, azi, prin forma în care ni se propune, tehnologia ia locul părinților, și chiar al dascălilor, fără să se conștientizeze consecințele pe termen lung ale acestui fenomen.

Principiul necesității educației religioase pentru o temeinică lucrare de educare a tinerilor îl ilustrează și marele pedagog V. V. Zenkovsky referindu-se la metodele didactice: „Dacă cineva consideră opiniile religioase ca centre ale învățământului, această perspectivă deschide o cale nouă de participare activă a copiilor la învățământul religios, în măsura evident unde să ia parte la cultul religios. Aceasta lărgeste în însemnate proporții câmpul de acțiune al copiilor... Ceea ce ar trebui școlii și familiei în sfera învățământului religios, este nu numai intensitatea metodelor, stimularea părții senzoriale a activității sale, ci uniunea intimă a acestui învățământ cu viața copilului în Biserică, transformarea unei clase

restricte, tehnologia a fost intermediarul prin care informația a ajuns la mine, și mai puțin la inima elevilor. Nici educația religioasă nu a avut alte strategii, deși, nu demult, poate că unii nu vedeau în tehnologie o modalitate care să acapareze atât de mult viața culturală și spirituală. Un proiect inedit, pentru disciplina religie, a prins viață în urmă cu trei luni, datorită unor dascăli inimoși și devotați, sub coordonarea doamnei profesor dr. Ionița Timiș de la Colegiul Național Pedagogic „Gheorghe Lazăr” din Cluj-Napoca. Este vorba despre platforma e-learning pentru disciplina Religie, care poate fi accesată la adresa <http://red-religie.ro> și care oferă cadrelor didactice, elevilor, părinților și tuturor celor interesați o gamă diversificată de materiale didactice de specialitate, în conformitate cu programele analitice în vigoare pentru predarea religiei la ciclurile de învățământ primar, gimnazial, liceal și profesional.

Apărută din dorința de a veni în sprijinul profesorilor de religie, în această perioadă de educație on-line, platforma de resurse educaționale des-

și a unei familii eclesiatice într-o Biserică”.

Datorită ritmului în care se realizează educația în aceste vremuri de

chise cuprinde, pe lângă lecții, auxiliare, fișe de lucru, exerciții aplicative, evaluări sumative, o bibliotecă (articole, studii

Cristian Livescu – Premiul Opera omnia al UR, Filiala Iași

În cadrul unei festivități online care s-a desfășurat pe 13 nov. a. c., la sediul Filialei Iași a Uniunii Scriitorilor din România, în coordonarea și prezentarea poetului Cassian Maria Spiridon, președintele acestui for și directorul revistei „Convorbiri literare”, au fost decernate premiile literare anuale. Juriul desemnat a fost condus de criticul și istoricul literar Constantin Parascan. În palmares, Premiul Reprezentanței Neamț din Filiala Iași a revenit poetului nemțean Gheorghe Simon, pentru volumul „Calea numelui”, Editura Eikon. Între premiații actualei selecții se află autori cunoscuți: Dionisie Vitcu, Ioana Diaconescu, Theodor Codreanu, Antonio Patraș, Nicolae Panaite, Ion Papuc, Valeriu Stancu, Radu Andriescu ș. a.

Comitetul de conducere al Filialei a decis ca Premiul anual la secțiunea Opera omnia să revină criticului și istoricului literar Cristian Livescu, pentru întreaga activitate pe tărâm literar. În intervenția sa, Cristian Livescu a ținut să menționeze că are la activ câteva aniversări cu cifre rotunde – 50 de ani de la debutul literar, 40 de la debutul editorial și 25 de când susține cronică literară în revista de mare tradiție „Convorbiri literare”. Se adaugă numeroase volume de exegeză, ediții critice, studii, eseuri, inițiative culturale, premii. „Păcat că vremurile sunt vitrege și nu putem sărbători cum se cuvine toate aceste evenimente, la care țin foarte mult și care mi-au

marcat existența. Dar poate va veni și momentul prielnic!”, a spus în încheiere premiatul.

Cristian Livescu (n. 24 dec. 1945), critic, istoric literar și de artă, este absolvent al Facultății de Filologie, Universitatea București, promoția 1968, Doctor în Litere și Filologie al Universității „Al. I. Cuza” din Iași. Membru al Uniunii Scriitorilor din România (1989), al UAP, Secția Critică (2003) și al Asociației Internaționale a Criticilor Literari, AICL (Italia).

Autor al volumelor: *Introducere în opera lui Ion Pillat* (1980), *Scene din viața imaginată* (1983),

Voluptatea labirintului (1995), *Întâiul Eminescu*, *Copiii lui Saturn* (1998, Medalia Mihai Eminescu 2000, acordată de Președinția României; Premiul „Frontiera Poezis”, Satu Mare; Premiul „M.

Eminescu” al SSJ Suceava), *Ascuns într-o lojă*. O istorie pe alocuri sentimentală a Teatrului Tineretului (2002), *Magistri & hermeneuți. Prin ruinele canonului literar* (2007), *Gânditorul de la Humulești* (2008, coord.); *Eminescu și enigmatul Caietului vienez*. Strategiile textuale ale debutului literar (2011, Premiul Filialei Iași a UR; Premiul pentru Critică al revistei „Ateneu”); *Ion Creangă în viziunea contemporanilor*. De la imagine la mit (2013); *Viața și splendorile Poeziei, în celesta cetate Iași*, la începutul temutului mileniu (2018), Premiul

Filialei Iași a UR. Cealaltă lume, Poezia. Insurgenți, novatori, experimentalisti (2020); *Ion Creangă, explorarea unui miracol* (2020); *Faptele și reveriile poeziei de sub munte*, Poeți din Neamț (2020)

Ediții critice îngrijite: *Mihai Eminescu, Poemele Ondinei* (2003), *Calistrat Hogăș, Pe drumuri de munte. Integrala prozei* (2004), *Ion Creangă, Opere* (2004); punerea în drepturi a ediției clasice G. T. Kirileanu, *N. Iorga, Despre Creangă* (2009), *Al. Piru, Ion Creangă* (2011), *Vladimir Streinu, Ion Creangă* (2012), *Zoe Dumitrescu Bușulenga, Ion Creangă* (2014), Constantin Virgil Gheorghiu, *Cravașa*, roman. Traducere din lb. franceză, prefață și note (2014); *G. Călinescu, Ion Creangă. Viața și opera* (2016), *Vasile Lovinescu, Creangă și Creanga de aur* (ed. integrală, 2017), *Mihai Eminescu, Panorama deșertăciunilor. Poemele epopeice* (2019).

Este inițiatorul Premiului Național pentru Proză „Ion Creangă”, Opera omnia, 2017. Coordonator al Reprezentanței Neamț a UR; Președintele Societății Scriitorilor din județul Neamț (din 1991), redactor șef (2000-2008), director editor (din 2010 și în prezent) al revistei *Antiteze*, membru al Colegiului revistei *Convorbiri literare*, din 1996. Fondator al Editurii *Crișgarux* (1997). Meritul cultural în rang de Cavaler, conferit de Președintele României, la propunerea Ministrului Culturii și Cultelor, martie 2004, „pentru talentul de care a dat dovadă îmbogățind literatura română cu eseuri și studii de certă valoare, recunoscute în țară și peste hotare”.

Mariana OLTEAN

RED-RELIGIE.RO – o platformă educațională de succes

de specialitate, cărți, sinaxarul etc.), secțiunea de documente școlare (planuri cadru, programe școlare, legislație, planificări calendaristice orientative, discipline opționale), concursuri și olimpiade școlare, proiecte educaționale etc.

Cei peste 200 de profesori de religie implicați în realizarea lecțiilor, fișelor de lucru, exercițiilor de evaluare, aplicațiilor etc., au fost ghidați, pe lângă coordonatoarea proiectului, prof. dr. Ionița Timiș, de referenți științifici, nume de marcă în domeniile teologiei și pedagogiei, precum conf. dr. Vasile Timiș, inspector general în cadrul Ministerului Educației și Cercetării, lector dr. Ramona Buzgar, arhm. conf. dr. Teofil Tia, prof. Daniela Liliana Buzatu. Aceștia și autorilor, li s-au alăturat administratori și coordonatori ai platformei, astfel încât proiectul să dea rezultatele așteptate.

Experiența unor colegi, profesori de specialitate, care, timp de patru ani au organizat și participat la concursul on-line pe tema „Alături de Hristos în Europa secolului XXI”, concurs inițiat în anul 2016, la care

au participat elevi români din diverse țări ale Europei, ne-a determinat să continuăm acest demers, pornind de la faptul că, încă din primul an, s-au implicat elevi din 13 state europene, majoritatea obținând premii și mențiuni. Continuând tradiția, în fiecare an s-au obținut rezultate remarcabile în domeniul educației religioase la elevii din ciclul gimnazial.

Această platformă vizează participarea elevilor și implicarea tuturor cadrelor didactice și a preoților din întreaga țară, dar și din diaspora, care desfășoară activități de catehizare religioasă în școlile de stat și în Bisericile Ortodoxe, în vederea ancorării tinerilor în valorile morale creștine într-o lume a globalizării, în care aceste valori par a fi din ce în ce mai deteriorate.

Fără falsă modestie, putem afirma că punerea în practică a unei astfel de inițiative reprezintă o activitate de pionierat pentru școala românească în actualul context în care suntem nevoiți să ne adaptăm necesităților și să răspundem, sperăm cu bine, tuturor provocărilor.

Dr. Mihai FLOROAIĂ

CALENDAR – decembrie 2020

- 0** 1. **GHIBERTI, Lorenzo** (6 mai 1378 – 1 dec. 1455) – **565** de ani de la moartea sculptorului Italian;
02. **LABIȘ, Nicolae** (2 dec. 1935 – 1956) – **85** ani de la nașterea poetului;
02. **LIPATTI, Dinu** (19 mart. 1917 – 2 dec. 1950) – **70** de ani de la moartea compozitorului și pianistului;
05. **DUMAS, Alexandre (tatăl)** (24 iul. 1802 – 5 dec. 1870) – **150** de ani de la moartea scriitorului francez;
11. **MUSSET, Alfred de** (11 dec. 1810 – 2 mai 1857) – **210** ani de la nașterea poetului francez;
13. **MAITEC, Ovidiu** (13 dec. 1925 – 18 mart. 2007) – **95** de ani de la nașterea sculptorului;
13. **PERLEA, Ionel** (13 dec. 1900 – 29/30 iul. 1970) – **120** de ani de la nașterea compozitorului și dirijorului;
16. **AUSTEN, Jane** (18 iul. 1817 – 16 dec. 1775) – **245** de ani de la moartea scriitoarei britanice;
16. **BEETHOVEN, Ludwig van** (16 dec. 1770 – 26 mart. 1827) – **250** de ani de la nașterea compozitorului german;
17. **BASSARABESCU, I. A.** (17 dec. 1870 – 27/29 mart. 1952) – **150** de ani de la nașterea scriitorului;
18. **HORIA, Vintilă** (18 dec. 1915 – 4 apr. 1992) – **105** ani de la nașterea scriitorului și eseistului;
21. **BOCCACCIO, Giovanni** (16 iun. 1313 – 21 dec. 1375) – **645** de ani de la moartea scriitorului italian;
22. **BRĂTIANU, Vintilă** (16 sept. 1867 – 22 dec. 1930) – **90** ani de la moartea omului politic;
27. **RONARD, Pierre de** (11 sept. 1524 – 27 dec. 1585) – **435** de ani de la moartea poetului francez;
28. **MURGU, Eftimie** (28 dec. 1805 – 12 mai 1870) – **215** ani de la nașterea filozofului și filologului.

Red.

Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități

În fiecare an, în ziua de 3 decembrie, celebrăm „Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități”. Suntem fericiți că profesorii români fac parte din Campania europeană a E.T.U.C.E (European Trade Union Committee for Education), prin intermediul Federației Sindicatelor Libere din Învățământ. E.T.U.C.E este organizația sindicală europeană a profesorilor, reprezentând peste 11 milioane de angajați din sectorul educației, din 134 de organizații, din 49 de țări.

Sunt onorată că am avut prilejul să transmit mesajul cadrelor didactice nemțene, făcând parte din campania proiectului „*Education Trade Unions and Inclusive Schools: Embracing Diversity in Education*” (*Sindicatelor din Educație și Școala Incluzivă: Îmbrățișând Diversitatea în Educație*), unde, împreună cu prof.

pină diferite provocări, ca: pregătirea insuficientă pentru a face față situațiilor stresante generate de adaptarea acestor elevi la învățământul de masă, clase supraaglomerate, lipsa profesorilor itineranți, necunoașterea cadrului legislativ și altele. Prin aceste proiecte, susținem îmbunătățirea abilităților și competențelor profesorilor și a personalului implicat în aceste situații. Cadrele didactice profesioniste, bine instruite, sunt esențiale pentru realizarea demersului de incluziune, educație de calitate echitabilă și învățare de-a lungul vieții pentru toți. Este vital ca fiecare cadru didactic, care activează la orice nivel al sistemului de învățământ, să fie pregătit pentru a organiza și realiza un proces educațional cuprinzător, ce creează acces și participare reală și asigură performanțele celor care învață.

Considerăm că este absolut necesar ca sistemul de formare inițială a cadrelor didactice să cuprindă programe ce abordează în complexitate problematica educației incluzive, să conducă spre dobândirea de astfel de cunoștințe și abilități care să asigure că toate cadrele didactice sunt familiarizate cu metodologiile centrate pe copil, sunt capabile să predea în medii diferite și să realizeze în mod adecvat predarea diferențiată, să valorifice punctele forte ale copiilor și să răspundă necesităților lor.

Proiectul **MAGIC SENS** a derulat cursul de formare online „**GESTIONAREA INTEGRĂRII ELEVILOR CU CES ÎN CLASĂ**”, pe platforma educațională **magicsens.eu**, în două serii, pentru un

număr de 785 cursanți (cadre didactice), dintre care și mulți profesori din județul Neamț (membri ai S.L.L.I.C.S. Neamț), în perioada 30.05.2020 – 30.10.2020.

„*Dacă nu învață cum predai tu, învață-mă cum pot eu!*” Rolul nostru ca profesori nu se limitează doar la școala în care lucrăm. Noi trebuie să devenim lideri care să producă schimbări în societatea în care trăim!

Prof. Ramona-Mihaela ROȘU

Lucia Ionescu (SIIPS4 București), am reprezentat România, în calitate de membre F.S.L.I., dar și de formatori în proiectul **MAGIC SENS**, alături de doamna Cornelia Popa Stavri (Secretar General al F.S.L.I.). Mesajele noastre pot fi vizualizate pe: <https://www.csee-etuice.org/en/projects/education-trade-unions-and-inclusive-schools-embracing-diversity-in-education/4116-testimonies-from-teachers>.

În integrarea și educația elevilor cu cerințe educaționale speciale, cadrele didactice întâm-

Lecția de istorie □ Luna decembrie □ Lecția de istorie □ Luna decembrie □ Lecția de istorie

Decembrie 2020

1/1892 – n. **Cezar Petrescu**, la Hodora, Iași (d. 9. 03. 1961, București), prozator, gazetar și traducător. După două clase primare pregătite în particular, acasă (1899-1901) și următoarele două la Roman (1901-1903), se va înscrie în gimnaziul din cadrul Liceului Internat din Iași, frecventând un an (1903-1904), va reveni la Roman pentru încă trei ani (1904-1907), apoi se va întoarce la Iași la Liceul Național (1907-1910), dar ultima clasă de liceu o va pregăti tot în particular. A urmat Dreptul la

Iași, apoi va deveni un colaborator și redactor al multor reviste printre care, „Gândirea”, la Cluj, împreună cu Gib I. Mihăescu, Adrian Maniu ș. a. Opera sa este foarte cunoscută.

■ 5/1965 – n. **Vasile Baghiu** (la Borlești,

Rememorări nemțene

Neamț) este poet, prozator și eseist, inventator al conceptului poetic al „himerismului”. A publicat nouă volume de poeme (între care *Gustul înstrăinării*, *Febra*, *Maniera*, *Depresie*, *Cât de departe am mers*, *Metode simple de încetinire a timpului*, *Visuri pe care mi le pot permite*), o culegere de proză scurtă (*Punctul de plecare*), trei romane (*Ospiciul*, *Planuri de viață*, *Fericire sub limite*), dar și numeroase cronici literare, articole și eseuri în diverse reviste. A obținut câteva burse „wri-

ters-in-residence” în Occident, iar fragmente din opera sa au apărut în reviste și antologii din diferite spații culturale. Este psiholog la DSP Neamț și profesor la Școala Postliceală Sanitară Piatra-Neamț, după ce a avut diverse experiențe de muncă (asistent medical, ziarist, realizator TV). Autor de mai mulți ani al rubricii „Note de trecere” din revista noastră.

■ 5/1998 – d. **Cleopa Ilie** (din botez, Constantin, n. 10. 04. 1912, la Sulița, Botoșani.)

■ 5/2009 – d. **Florin Florescu**, la Piatra-Neamț (n. 1. 04. 1944, Cândești, Buzău.)

■ 6/1949 – n. **Paul Chiribuță**, la Buhuși, actor, după absolvirea I. A. T. C. București (1972), a fost repartizat la T. T. Piatra-Neamț, unde a debutat în spectacolul „Harap-Alb”. A interpretat numeroase roluri în spectacolele montate la T. T.: „Nastratin Hogea”, „Farsa jupânului Pathelin”, „Zigger-Zagger”, „Valea Râsului”,

Profesorul Mihai Merticaru, poet (membru al U. S. R., 1999), după absolvirea Facultății de Filologie a lucrat ca ziarist la Bacău și Piatra-Neamț, apoi până la vârsta pensionării a predat limba și literatura română și, lucru demn de menționat, a scris și publicat mai multe cărți cu exerciții menite să contribuie la însușirea de către elevi a noțiunilor de limbă și literatură.

După cum menționează a scris poezie „de când se știe”. După „debutul absolut” în revista *Literatură și artă din Chișinău* (1992), va debuta editorial cu volumul de poezie *Vânătoare princiară* la Editura Cronica din Iași, 1992.

Până în prezent a publicat un număr de 24 de volume, ultimele două văzând lumina tiparului în 2020. Ca un bun cunoscător al teoriei literare, poeziile sale aparțin mai multor specii ale acestui gen literar, inclusiv poezia cu formă fixă (haiku, rondel, sonet, triolet ș.a.), multe dintre poeziile apărând mai întâi în revistele literare din întreaga țară și din afară.

Pe lângă volumele de autor publicate, Mihai Merticaru este prezent în mai multe antologii.

În întreaga sa creație poetică, Mihai Merticaru abordează o bogată paletă tematică referitoare la problemele etern umane rezolvate, din punct de vedere artistic, la un nivel superior, pe alocuri, modernitatea coexistând cu elemente tradiționale, iar bucolicul își face simțită, uneori, prezența.

Prima din cele două cărți de poezie publicate în a doua jumătate a anului 2020 *Rondeluri* (Editura Ateneul Scriitorilor, Bacău) conține 75 de texte în care este abordată o bună parte din tematica volumelor precedente precum: amintiri din copilărie, iubirea, natura, probleme religioase, aspecte ale vieții sociale ș. a. Și de această dată autorul dovedește o anumită lejeritate în ceea ce privește structura specifică a poemului ce aparține acestei specii de poezie cu formă fixă. Cităm pentru exemplificare „Rondelul ultimului drum”: *Cu un munte de eșecuri în spinare./ Te retragi resemnat spre soare-apune./ Luându-ți, vârtos toiag, o rugăciune./ Să te aperi de umbre, nu de fiare./ Urci greu dealul melancoliei străbune./ Cu pietre de moară legate de picioare./ Cu un munte de eșecuri în spinare./ Pășind tăcut, umil, spre soare-apune./ Te-ntorci să mai privești o dată-n zare./ Inima ți se face negru tăciune, Nori negri, în față-ți, stau să se*

adune/ Și începi să urci un munte mai mare// Cu alt munte de eșecuri în spinare.

Cea de-a doua carte publicată în 2020 intitulată *Brăul Afroditei* (Editura Rafet, Râmnicu-Sărat, 2020) conține un număr 79 de sonete, a fost premiată în urma participării la „Festivalul Internațional de creație literară „Titel Constantinescu”, ediția a XIII-a, Râmnicu-Sărat, proiect aparținând Asociației „Renașterea Râmniceană”, cu premiul „Victor Frunză”.

Și în această carte tematica abordată este diversă și nici acum nu lipsește atitudinea critică față de unele aspecte ale vieții contemporane, remarcându-se vehemența poetului într-un grup de sonete (*Sonetul României sfâșiate, Sonetul ticăloșilor, Sonetul fărădelegilor, Sonetul României vândute*). Reținem pentru dumneavoastră, spre exemplificare, „Sonetul dezamăgirilor”: *Trăim în duhul părerilor de rău/ Că lumea asta e așa de mică./ Îndemănările toate se strică./ Idealurile se prăbușesc în hău./ Ne inundă puhoaiete de frică./ Ne răvășesc și ne îngroapă-n tău/ Cum ne-a descântat Edgar Allan Poe/ Și nimeni nimic nu ne explică./ E țară de hârtoape și maidane/ Și bezna cade ca o ghilotină/ Ca-n timpul invaziilor cumane// Și ale altor seminții dușmane./*

Izbânda, o așteptăm să vină./ Dar dezamăgirea este deplină.

Interesantă și deosebit de utilă pentru cititor este prefața semnată de Geo Vasile, prefață inspirată intitulată „Un poet al policromiilor muzicale” și care sintetizează aprecierile autorului.

Ambele cărți confirmă încă o dată, dacă mai era nevoie, calitățile artistice ale poetului Mihai Merticaru dovedite și acum ca în întreaga sa creație poetică.

Considerând că pentru o anumită categorie de cititori sunt mai puțin cunoscute noțiunile de teorie literară despre poezia cu formă fixă, ambele cărți publicate în 2020 sunt însoțite de câte un text în care autorul vine cu câteva precizări. De asemenea sunt puse la dispoziția cititorilor câteva anexe: o fișă biobibliografică (date personale; opera în volume, antologii, dicționare, premii și distincții, ecouri critice), referințe critice (selectiv și fragmentar).

Toate aceste anexe prezintă pentru cititor o vedere de ansamblu asupra vieții și activității literare a poetului Mihai Merticaru precum și prețuirea creației sale.

Constantin TOMȘA

**Cărțile profesorilor
noștri:
MIHAI
MERTICARU**

**CALENDAR
– ianuarie 2021**

0 6. **MINULESCU, Ion** (6 ianuarie 1881 – 11 aprilie 1944) – **140** de ani de la nașterea poetului;

07. **SĂNTIMBREANU, Mircea** (7 ianuarie 1926 – 19 august 1999) – **95** de ani de la naștere;

10. **MOISIL, Grigore** (10 ianuarie 1906 – 21 mai 1973) – **115** ani de la nașterea matematicianului;

12. **LONDON, Jack** (12 ianuarie 1876 – 22 noiembrie 1916) – **145** de ani de la nașterea scriitorului american;

13. **JOYCE, James** (2 februarie 1882 – 13 ianuarie 1941) – **80** de ani de la moartea scriitorului irlandez;

17. **CARAGIALE, I. Mateiu** (25 martie 1885 – 17 ianuarie 1936) – **85** de ani de la moartea scriitorului;

19. **DONICI, Alexandru** (Alec) (Alec), fabulist și traducător (1806-1865) – **215** ani de la naștere;

25. **HOBANA, Ion** (25 ianuarie 1931 – 22 februarie 2011) – **90** de ani de la nașterea scriitorului;

27. **MOZART, Wolfgang Amadeus** (27 ianuarie 1756 – 5 decembrie 1791) – **265** de ani de la naștere;

27. **PIERSIC, Florin** (27 ianuarie 1936) – **85** de ani de la nașterea actorului;

27. **VERDI, Giuseppe** (10 octombrie 1813 – 27 ianuarie 1901) – **120** ani de la moartea compozitorului italian;

27. **VERLAINE, Paul** (30 martie 1844 – 8 ianuarie 1896) – **125** de ani de la moartea poetului francez;

28. **DOSTOIEVSKI, Feodor M.** (30 octombrie 1821 – 28 ianuarie 1881) – **140** de ani de la moartea scriitorului;

28. **KADARE, Ismail** (28 ianuarie 1936) – **85** de ani de la nașterea scriitorului albanez;

28. **MAIORESCU, Ioan** (28 ianuarie 1811 – 24 august 1864) – **210** de ani de la nașterea cărturarului;

29. **ROLLAND, Romain**, scriitor francez (1886-1944) **155** de ani de la naștere.

Red.

Lecția de istorie □ Luna decembrie □ Lecția de istorie □ Luna decembrie □ Lecția de istorie

” Romeo și Julieta”, „Slugă la doi stăpâni”, „Nevestele vesele din Windsor”, „O noapte furtunoasă”, „Dragonul” ș. a.

În 1984, s-a transferat la Teatrul „Bulandra” din București, apoi, din 1994, consilier al Fundației „Tofan”. În 1996, a fost numit de Silviu Purcărete director al Școlii de Actori din Limoges, Franța.

■ 9/1941 – n. **Ion Strătilă**, la Vutcani, Vaslui, economist, a absolvit școala primară în satul natal, Liceul „Gheorghe Roșca-Codreanu” din Bârlad și Academia de Științe Economice din București; cursuri de specializare, documentare în Italia Ger-

mania și Franța. A deținut funcția de director economic la C. F. S. Săvinești, în prezent, director general al Societății Comerciale Mixte Româno-Italienne (RIFIL) Săvinești. Este recunoscut ca expert în domeniul organizării, conducerii

Rememorări nemțene

societăților comerciale și al relațiilor economice externe. Autor de articole și studii de specialitate; participând la manifestări științifice din țară și din străinătate. Susținător moral și material al activității culturale, științifice, sanitare, sportive și umanitare.

■ 9/1946 – n. **Elena Vulcănescu**, la Focșani, stabilită cu familia, încă din copilărie, la Piatra-Neamț, unde a fost profesoară de limba și literatura română aproape întreaga carieră. Poetă, prozatoare, istoric literar, membră a U. S. A. A absolvit Facultatea de Filologie a Universității din Iași (1969). Publicistic a debutat în Revista „Luminița” cu poezie, iar editorial cu „Dor de zei” (2000). După mai multe cărți de poezie, a publicat o carte impresionantă, „București – Paris via Mircești”. A colaborat și publică versuri și articole de istorie literară în: „Acțiunea-press”, „Asachi”, „Convorbiri literare”, „Cronica”, „Luceafărul”, „Poezia”, „La Tazlău” ș. a. Alte cărți: „Cain”, „Poemul din călcâi”, „Catrenul și umbra”, „Gabion”, „Azil pentru melci”, „Veronica Micle – muza dintre Eminescu și Caragiale”.

Constantin TOMȘA
(continuare în pag. 14)

Un medic pasionat, dedicat bolnavilor

Dintotdeauna, am avut pentru medicii radiologi o prețuire particulară. Și asta pentru că este o specialitate agresivă, periculoasă, pentru cei care o practică, din cauza radiațiilor X sau Röntgen pe care le folosește.

Cei mai vârstnici, printre care mă număr, își amintesc vechiul sorț de plumb, greu, pe care radiologii erau nevoiți să-l poarte în timpul examenului și care cred că oferea mai mult o protecție psihologică decât una adevărată, întrucât rămăneau destule zone ale corpului descoperite și expuse radiațiilor, ca să nu mai vorbesc de atmosfera radiantă în care lucrau, pe vremea în care nu se vorbea (la noi) de aerul condiționat.

De altfel, istoria medicinei este plină de medici radiologi care au sfârșit din cauza uriașei cantități de raze la care s-au expus. Și cinstit, cred că nu a existat specialist care să nu sufere, mai mult sau mai puțin de această boală, în urma bolii de iradiție.

Vizitatorii Hamburgului, pot admira un splendid obelisc plasat în fața Institutului de Radiologie, operă a sculptorului Laubner din Bremen, care are încrustate pe fețele lui, numele a numeroși pionieri ai radiologiei, care au contribuit la dezvoltarea acestei specialități, multă vreme, singura care oferea medicilor o imagine a organelor și diferitelor leziuni ale acestora, cât și a unor medici răpuși de boală, de-a lungul timpului.

Evident, odată cu progresele de ordin tehnic, cu apariția informaticii, a mijloacelor video, miniaturizării și a digitalizării, mintea omenească a realizat nu numai echipamente care au diminuat drastic emisia de radiații dar și tehnici performante pentru vizualizarea leziunilor interne (ecografie, computer tomograf, RMN etc.), care au permis apariția unei specialități medicale de uriașă importanță și valoare, IMAGISTICA. Este suficient să spun că performanțele imagisticii au ajuns atât de departe, încât este mintea care „vede” leziunile în locul ochiului.

Doctorul Sorin Ciobanu (1952-2016), nemțean de origine, aparținând unei familii de intelectuali și medici, și-a început cariera de medic de circumscripție în comuna Războieni, dar a fost pasionat de specialitatea radiologică, astfel că a reușit performanța rară pentru un cabinet rural, de a-l dota cu un aparat de radiologie, cu care a îmbunătățit asistența medicală a unei populații mult extinse.

După terminarea stagiului rural, urmând exemplul unor deschizători de drumuri și patriarhi ai medicinei nemțene (și amintesc pe Dumitru Mudriac, Nicolae Lăzărescu și Ion Despa), s-a specializat în radiologie, a fost medic al Policlinicii de pe Platforma Industrială Săvinești, medic radiolog în Spitalul Județean, cu doctorat în specialitate, cu competențe ulterioare în imagistică și șeful de secție imagistică a Spitalului Județean.

Este momentul să aducem aminte celor care uită prea repede, că dezvoltarea fără precedent a Platformei Chimice de la Săvinești, a determi-

nat conducerea acesteia, (respectiv a inginerului Valeriu Momanu), să creeze un Dispensar Policlinic cu majoritatea specialităților medicale, care a acordat asistența cea mai calificată salariaților săi. Nu doar atât, grație relațiilor complexe ale conducerii, dispensarul a fost dotat cu ecograf (raritate în România acelei vremi), astfel încât doctorul Sorin Ciobanu a fost cel de al doilea medic din regiunea Moldovei (după profesorul Carol Stanciu de la Iași), care a deschis era acestei explorări neinvazive (fără dureri, fără injecții ș. a.) extrem de valoroase. Nu doar atât, aceeași conducere s-a preocupat de procurarea unui endoscop (instrument care se introduce în esofag și stomac pentru vizualizarea leziunilor acestora), folosit de același Sorin Ciobanu. Amintesc, anecdotice, că numeroasele încercări ale Direcției Sanitare și ale Spitalului de a prelua cele două echipamente au fost zadarnice.

Doctorul Sorin Ciobanu s-a dovedit un medic pasionat, dedicat bolnavilor. A avut o viață familială tumultuoasă, marcată de trei căsătorii și trei copii, dar și de o cumplită durere, aceea de a-și fi pierdut un fiu, elev în ultimul an de liceu, urmare a unui accident stupid.

Personalitatea doctorului Sorin Ciobanu rămâne în amintirea celor care l-au cunoscut și a celor pe care i-a îngrijit dar mai ales, prin tradiția stabilită de Asociația Culturală „Arte.Ro” și de către vicepreședintele acesteia, dr. Mariana Ciobanu care, în strânsă colaborare cu Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț și alte instituții, organizează anual (ediția a V-a în 2020), Concursul și Expoziția de Artă Plastică „Dr. Sorin Ciobanu” pentru copii și tineri și care se bucură de fiecare dată de un

succes deosebit, amintindu-l pe medicul evocat, ca iubitor de artă și cultură.

Să ne aducem întotdeauna aminte de cei care au militat, după puterile lor, pentru vizibilitatea locurilor în care s-au născut și au trăit, pentru cultura și progresul întregii nații.

Dr. Virgil RĂZEȘU

Lecția de istorie □ Luna decembrie □ Lecția de istorie □ Luna decembrie □ Lecția de istorie

(urmăre din pag. 13)

11/1875 – n. **Ioan C. Dimitriu-Damienescu** (nume inițial, Giurgeanu Neculai, schimbat prin adopție), la Damienescu, Neamț (d. 1946, Roman). Două clase gimnaziale, Școala Normală „Vasile Lupu” din Iași, învățător la: Oțeleni, Bâra, Călărași, Damienescu și Roman. Împreună cu învățătorii Teodor Ionescu și Panaite Cocea, editează foaia „Dascălul poporului” și Revista „Cuvântul dascălesc”. Înființează Banca Populară „Păstrarea”, Cooperativa de Consum „Voința Neamului”. Colaborează la: „Tribuna”, „Dreptatea”, „Păvățuitor” și „Arhiva”. Scrieri: „Păreri asupra reformei învățământului primar”; „Răspuns unor calomnii”; „Geografia Județului Roman”; „Dicționar pedagogic”, „Culegeri de folclor”, toate la Roman; ultimele trei fără an de apariție.

■ 13/1937 – n. **Eugen Verman**, la Piatra-

Neamț, ziarist, prozator, a absolvit Școala Medie de Băieți Nr. 1 (1954), în orașul natal. Recrutat redactor la „Flacăra” din Piatra-Neamț (01. 03. 1960), a urmat un curs de ziaristică la Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu”, București;

Rememorări nemțene

numit redactor-șef la „Oneștiul nou” (iulie 1962); șef de secție la „Steagul roșu” din Bacău; după 1989, la „Deșteptarea”, până la pensionare. A absolvit Facultatea de Filozofie-Sociologie (1971) a Academiei „Ștefan Gheorghiu”. Colaborări: „Ate-neu”, „Sinteze”, „Ziarul

de Bacău”, „Observatorul” (Toronto) și „Viața noastră” (Tel Aviv). Cărți: „Robu”, „Destin”, „Culai”, „Liliacul alb – Zborul numărul trei”, „Miezul vieții”.

■ 16/1883 – n. **Gavril Galinescu**, la Hangu, Neamț (d. 10. 07. 1960, Durău, Neamț), a absolvit, Facultatea de Teologie, Conservatorul de Muzică și Declamație, București (1909), Conservatorul de Muzică din Leipzig, o specializare la Viena, iar pentru muzica orientală, la Atena. Profesor la: Dorohoi, Buzău, director la Școala Pregătitoare din Hangu (o va organiza ca gimnaziu mixt), Iași, Cernăuți, Academia de Muzică și Artă Dramatică din Iași. Retras la Hangu, va fi primar (1944) și director

Un ambasador nemțean la Roanne

Doctorul Sorin Ciobanu a fost ultimul personaj romantic pe care l-am cunoscut.

Unor contemporani calificativul le poate părea golit de sens sau vetust, lumea ce gândea în basme și vorbea în poezii fiind condamnată iremediabil la uitare. Dar, dacă a fi romantic nu înseamnă doar a visa privind lumea printre gene, ci și a pune umărul ca să-ți înfăptuiești visul, Sorin Ciobanu a fost un romantic.

Într-o lume care răstălmăcește valorile într-un simulacru de democrație ce ne permite să ne tutuim la grămadă, asumarea personalității poate jigni masa amorfă.

Doctorul Sorin Ciobanu și-a asumat această personalitate. L-am cunoscut la un pescuit acum foarte mulți ani, apoi ne-am întâlnit la teatru și în alte locuri de pierzanie. Era un spectator talentat și un critic onest dar, cu toate încercările sale de a fi un tip discret, se impunea imediat în orice anturaj prin cultură, ținută aristocratică, iuțea gândului și calitatea umorului. Nu l-am surprins niciodată arțagos și superficial, cel mai adesea tratând prostia și impostura cu un zâmbet calm încurajator. Era pasionat de istorie, și înrăit colecționar de brichete, tablouri, cărți și reviste vechi, unelte și costume populare.

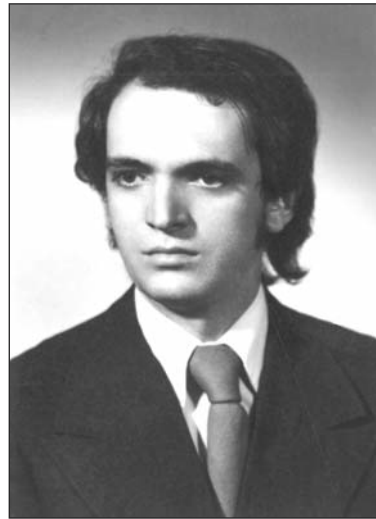
Și avea fără îndoială gustul aventurii – visa să traverseze America într-o mașină închiriată, și să dea mâna cu Fidel Castro pe care nu-l admira ca lider comunist, ci pentru că le-a dat mereu cu tifla americanilor. N-a reușit aceste două aventuri, dar a reușit să hoinărească binișor prin Europa și să facă câteva lucruri bune la Roanne, în Franța.

Profesional, după debutul ca doctor în medicina generală la Războieni – Neamț, în cei aproape 40 de ani de experiență, medicul Sorin Ciobanu a lucrat în unități spitalicești din Neamț, București și Franța, numele său devenind sonor, recunoscut încă din 1985, pentru performanțe în domeniul radiologiei și activitatea sa de pionierat în endoscopie și ecografie.

În perioada 1991- 1995 a lucrat câte șase luni la spitalul din Roanne, iar în 1992 a urmat un curs de computer tomograf, la Lyon, ST Etienne și Grenoble.

A participat la prestigioase reuniuni științifice care au avut loc în țară: la Iași – Simpozionul național de gastroenterologie (1992) și Zilele româno-italiene de gastroenterologie și cultură (1994), București – mai multe ediții ale Congresului Național de Radiologie și Imagistică Medicală, manifestare organizată cu sprijinul Societății Franceze de Radiologie (SFR).

A fost membru al Asociației Române pentru Studiul Durerii (A.R.S.D.), fondată în 1991 și acreditată de Colegiul Medicilor din România ca furnizor de Educație Medicală Continuă, participând activ la

Congresele și Simpozioanele organizate în țară sau în străinătate de A.R.S.D.

Și-a cunoscut bine capacitățile și limitele potențialului încercând să fie de folos celorlalți, fiind adeptul lucrului bine făcut, din pasiune, nu impus de fișa postului.

S-a implicat politic în viața obștii, fără ca aceasta să-l deturneze de la misiunea asumată prin jurământul lui Hipocrate – „îndeplinirea meșteșugului în nevinovăție și curăție”. Iar când a putut să vorbească în numele acestei obști a făcut-o, doctorul Sorin Ciobanu, fiind alături de primarul Gheorghe Ocneanu, unul

dintre promotorii înfrățirii orașului Piatra-Neamț cu orașul francez Roanne, săvârșită în 1992. Tot pe aceeași baricadă s-a aflat și scriitorul Lucian Strochi, director al Casei Prieteniei Neamț-Champagne-Ardenne, din anul 1991. Rezultatele acestei înfrățiri s-au concretizat în înființarea Asociației de prietenie – „Piatra-Neamț – Roanne” și a Asociației „Les Roannais – Piatra-Neamț”, instituirea unor schimburi culturale, schimburi de carte, evenimente expoziționale, stagii de formare profesională pentru funcționari și medici, donații de medicamente către centrele socio-comunitare și de autobuze către municipalitatea pietreană. Mai trebuie spus că primarul Nicolin Yves a devenit cetățean de onoare al municipiului Piatra-Neamț, deschizând o serie de incontestabile personalități: alpinistul Ticu Lăcătușu și Doamna acvarelei românești, Iulia Hălăucescu.

Personal am putut să mă conving de prestigiul Doctorului Ciobanu în cadrul comunității din Roanne, în anul 1994, când, în calitate de ziarist al cotidianului „Ceahlăul”, am însoțit Ansamblul folcloric „Floricea de la munte” într-un lung turneu în Franța. La primirea oficială de la Primărie, după mulțumirile adresate trupei nemțene și salutul oficialilor prezenți, primarul Nicolin Yves a vorbit călduros despre frumoasa colaborare cu medicul Sorin Ciobanu, numindu-l un adevărat ambasador al unei țări europene. A fost un moment în care m-am simțit mândru că suntem prieteni.

Cineva spunea că traiectoria unei vieți rămâne aceea a unui glonț trasor, tras pe întuneric. Rămânem în amintirea semenilor noștri, mai vii poate decât am fost atunci când eram vii. Omul e nemuritor prin memorie, prin amintire. Și ne-ar place să fie adevărat: amintirea medicului Sorin Ciobanu trebuie să rămână mereu vie.

Mircea ZAHARIA

Lecția de istorie □ Luna decembrie □ Lecția de istorie □ Luna decembrie □ Lecția de istorie

a l Căminului Cultural (1945). Cărți: „Arta religioasă, caracteristici, rolul și importanța ei”; „Muzica corală bisericească”; „Manuale didactice de muzică de George Breazu”; „Muzica în Moldova”; „Căntecele munților noștri”; „Cântarea bisericească”.

■ 16/1949 – n. **Ioan Dănilă**, la Târgu-Neamț, a absolvit Liceul „Ștefan cel Mare”, Târgu-Neamț, Institutul Pedagogic de 2 ani, Suceava, Facultatea de Filologie și Istorie, Craiova. Cariera didactică: învățător suplinitor și calificat (Oglinzi, Piatra-Neamț), director al Casei Corpului Didactic și cadru universitar (în Bacău). Doctor în filologie. A pus bazele Fundației „Vasile Alecsandri”. Redac-

tor-șef al Revistei *Studii și cercetări științifice* a Facultății de Litere din Bacău. Debut publicistic, „Ramuri” (1978). Colaborări: „Deșteptarea”, „Agora”, „Ateneu”, „Limba și literatura română”, „Pagini bucovinene”, „Cartea”, „Ziua”, „Sin-

Rememorări nemțene

teze”, „Vitaliu”, „Vestitorul”. Cărți în colaborare, volume colective sau coordonate: cursuri, manuale și auxiliare didactice (peste 50 de titluri). În nume propriu: „Limba română, algoritmi analizei gramaticale”; „Fonetica și fonologie”; „Studii și cercetări științifice”; „Limba română în graiul ceangăilor din Moldova”.

■ 17/1891 – d. **Ion Ionescu** dela Brad, la Bradu (n. 24. 06. 1918, la Roman.)

■ 19/1947 – n. **Ion Cârnu**, la Borniș, Dragomirești, Neamț (d. 2. 08. 2006, Piatra-Neamț),

poet, publicist, a absolvit Școala Profesională la Grupului Școlar de Chimie din Piatra-Neamț, Liceul „Calistrat Hogaș”. Colaborări la publicații din Neamț, din țară și străinătate. Peste 100 de premii la diverse concursuri literare. Fondator al Cenaclului literar „Ev aprins” și al revistei omonime. Colecționar (bibliofilia, numismatică, plăci de patefon, călimări, ceasuri etc.); membru al Uniunii Numismatice din România. Volume: „Olimpiada mugurilor”; „Pasăre și delfin”; „Zbori la mine, primăvară”; „Caragiale la Neamț”; „Satul din univers, monografia comunei Dragomirești – Neamț...”; „Odă clasicilor englezi duși la maculatură”; „Singurătatea ploii”; „Drumuri eminesciene”; „Nimbul crizantemei”.

■ 21/1722 – n. **Paisie Velicicovschi**, la Poltava, Ucraina, din părinți români (d. 15. 11. 1794, Mănăstirea Neamț), cărturar și deschizător de

(continuare în pag. 16)

1. Când rostești numele lui Grigore Vieru înțelegi Limba Română. Poetul de la Pelerita – Hotin este chiar *limba română*, a lui Eminescu, a lui Blaga, a lui Vasile Voiculescu, a lui Ion Pillat, Aron Cotruș, Nichita Stănescu, Cezar Ivănescu..., mari eroi și martiri ai scrisului. Este limba vechilor cazanii, „Care-o plâng și care-o cântă / Pe la vatra lor, țărani”. Iubitorii de poezie și de adevăr, vreau să spun criticii literari autentici, au surprins cu interes intonații blagiene la autorul volumului *Acum și în veac*, cuvinte cum-pănite ca „pe Argeș în jos”, vorbe piezișe în chip de sudalmă argheziană, litanii de schit monahicesc, mirozne de câmp și de grădină, într-un cuvânt, imaginarul și tezaurul sufletesc, așa cum s-au plâsmuit, cu voia Domnului, din vechi timpuri și s-au așezat gospodărește pe întinderile ondulate ale țării, deal – vale.

Nu era nevoie ca poetul s-o facă pe rândășul la stâna lui Blaga, a lui Mateevici, Crainic, Pillat. El a fost ales cu predestinare de stăpâna noastră a tuturor, Limba Română, ca și ceilalți luceferi, curteni și slujitori, uniți deopotrivă și înălțați prin „Ce-ți doresc eu ție...”. Ea i-a dat și le-a dat de toate: și cerul cu stelele, și câmpul cu florile, și dorul cu jalea, ca să capete înțeles treimic logosul *mamă – limbă – țară*, esențial și director în ființa poetului Grigore Vieru.

2. Las mai bine istoria să vorbească aici, să ne spună nouă, martori ai timpurilor nefericite, dar mai ales tinerei generații, în mare parte neștiutoare, cum am fost sfârtecați în trup și în suflet, cum ne-a fost ruptă țara în două, cu sălbăticie, ne-au înstrăinat și ne-au păgânizat limba, ne-au deportat părinții și frații ca să nu mai știm unii de alții. Grigore Vieru, adânc afectat și înlăcrimat, cu amintirea amară care neștersă rămâne, *Acum și în veac*, a plâns adesea pe aceste ruine. Nu și-a pierdut speranța și nici nu trebuia. E bine să receptăm această încredere ca pe un testament întăritor.

Aici mă limitez să evoc doar două experiențe proprii. „Arderea malurilor” a însemnat pentru *noi toți* o adevărată redeșteptare. Cred că așa se produc fenomenele sufletești ale revelației divine despre care ne învață sfinții părinți: cutremurător și radical. Viața noastră întreagă se mutase în Basarabia și în Bucovina. Eram „acolo” și ei „aici”. Limba română rede-

venise „stăpână la ea acasă”. Când l-am văzut prima dată și în acest context de înviere pe Grigore Vieru, mi s-a părut un mesager ales care venea de „departe”, ca în vechile și marile religii. Auzisem multe despre el, intrase în legendă și ne vorbea într-o limbă sfântă. Îl simțeam ca pe un frate. Era mâna mea dreaptă. Căci cu mâna mea dreaptă, și fără s-o știu, parcă, făcuse sfânta cruce până atunci, în așteptare și cu spe-

Grigore Vieru sau limba română

ranță, cu mâna mea dreaptă, parcă, scrisese minunatele lui versuri despre suferințele noastre ale tuturor.

Și pot să mai spun că, după decembrie 1989, de îndată ce am primit conducere de doctorate (la Facultatea de Litere a Universității „Al. I. Cuza”), una dintre primele teze a fost consacrată poetului Grigore Vieru, mai precis: *Cuvântul ca instrument al magicului în poezia lui Lucian Blaga și Grigore Vieru*. Cercetarea a întreprins-o profesoara de la Liceul „Mircea

Eliade” din Chișinău Veronica Postolache.

3. Poate fi explicată „reticența”, altfel spus, campania unor așa-zisi condeieri împotriva operei și activității civice desfășurate de Grigore Vieru în decursul întregii sale existențe; dar nu și „înțeleasă”, cu atât mai puțin „justificată”. Înainte de „arderea malurilor” comanda bolșeo-comunistă, venită prin țevă de tun direct de la Moscova, era ca Basarabia și Bucovina să fie pustiite de orice semn de existență românească. Astăzi, împotriva așteptărilor, răul încă mai apasă destul de puternic. Avem nevoie de stimulul benefic al unei raze de colindă ca să ne învrednicim de necesara și vitala înseninare până la capăt. Din păcate, unele rafale satanice se simt și prin părțile dâmbovițene, unde și-a găsit sălaş o anume sămânță de ideologie dementă, spre paguba întregii românități „De la Nistru pân’ la Tisa”.

4. Grigore Vieru este cel mai mare poet al Basarabiei din toate timpurile. Asta pentru că aparține, în totalitate, ca și marii înaintași citați, Limbii Române. El nu și-a câștigat un loc privilegiat în tezaurul cultural doar pentru că a pus în circulație termeni lingvistici, ca să dea relief și pitoresc unei zone geografice. Este și aceasta o posibilă cale. Dar Vieru a ales alta, mai grea, care aparține numai artei majore: a reușit să sensibilizeze cuvintele de bază ale românei, acelea care vin de la Dumnezeu și de la neam. Așa înțeleg adevărata creație. Inventarul de termeni, de circulație incertă, nu are nicio șansă, de durată, în planul valorilor estetice destinate să înfrunte rigorile timpului.

5. Grigore Vieru a fost un luptător desăvârșit, până la sacrificiul de sine. S-a remarcat în mai multe rânduri această trăsătură a lui, caracterologică și eroică. Într-adevăr, puțini dintre marii noștri iubitori și creatori de spiritualitate îi stau alături. Dumnezeu lui a fost *cuvântul*, pe care l-a slujit (apărat) și ca ostaș, și ca voievod. Dar mai ales, fără orgoliu, cu modestie și cu har: „Eu îmi apăr sărăcia și nevoile, și neamul”. Punctum. Cine își alege drept călăuză un asemenea vers năzdrăvan sfârșește îmbogățit. Sigur ne-a îmbogățit pe noi, cei care-l urmăm! (*Revista Limba Română*, Nr. 1-4, anul XIX, 2009)

Petru URSACHE

Lecția de istorie □ Luna decembrie □ Lecția de istorie □ Luna decembrie □ Lecția de istorie

(urmărire din pag. 15)

drum în organizarea vieții mănăstirești. La Secu și la Neamț, a fost rânduit stareț (1779). El a inițiat și a sprijinit o amplă activitate de traducere a operelor fundamentale ale literaturii patristice ale lui Vasile cel Mare, Ioan Gură de Aur, Ioan Casian, Ion Scărarul și Grigore Sinaitul, scrierile lui Aristotel, Platon, Socrate și Plutarh sau cărțile populare de mare circulație: „Alexandria”, „Esopia”, „Floarea darurilor”, „Varlam și Ioasaf”. La acestea se adaugă „Viața Sfântului Nifon, patriarhul Țarigradului”, „Letopisețul țării. Letopisețul al lui

Nicolae Mavrocordat”, lexicoane și comentarii.

■ 22/1934 – n. **Minodora Ursachi**, la Negrea, Comuna „Lascăr Catargiu”, Galați, muzeograf, publicist, a absolvit Liceul de Fete „Mihail Kogălniceanu”, din Galați, (1953) și Facultatea

Rememorări nemțene

de Istorie-Filologie-Filozofie de la Universitatea din Iași (1957); încadrată la Muzeul de Istorie din Roman (1957-1968). A fondat Muzeul de Artă din Roman (1970), instituție pe care a condus-o timp de 30 de ani, până în anul 2000. Colaborări: „Carpica”; „Clepsydra”; „Cro-

nica romașcană”; „Gazeta de Roman”; „Ceahlăul”, „Monitorul”; „Melidonium”, „Memoria antiquitatis”; „Ziarul de Roman”. Cărți: „Muzeul de Artă Roman – 50 de ani, monografie”, 2007; „Identități artistice la Roman – dicționar”, 2013. Îndelungata activitate culturală și artistică i-a fost răsplătită cu premii și diplome de recunoștință.

■ 24/1945 – n. **Cristian Livescu**, ziarist critic și istoric literar, editor, a absolvit Facultatea de Filologie, București. Debut în „Viața studentescă” (1965). Redactor la Ziarul „Ceahlăul” (1968-1989), consilier la Inspectoratul pentru Cultură, consilier județean; membru al U. S. (1989), al U. A. P., președintele S. S. Neamț, președinte în jurii locale și naționale. Membru fondator al Revistelor „Credința neamului”, „Poezia”, „Antiteze” (redactor șef, director), director-fondator al Editurii „Crigarux”; redactor asociat la Revista „Convorbiri literare” din Iași. Distins cu medalia „150 de ani de la nașterea lui

Strigat-am către voi ▪ Cugetări despre limba română

• Inșii care luptă împotriva limbii lor trebuie îngropați, când mor, în locuri cât mai ferite și cât mai adânci, ca pe cei secerăți de ciumă.

• Viețuiesc în limba mea, acționez în limba mea; de la un cuvânt până la altul se întâmplă toate minunile Universului în limba mea.

• Sub ochii îngroziți ai Limbii Române adevărul s-a sinucis de atâta nedreptate.

• S-ar putea crede că întreaga natură a trudit la zidirea Limbii Române.

• Câtă limbă română a rămas în Basarabia, ar putea s-o învețe și rusul.

Fac parte din elită prin faptul că vorbesc, gândesc și simt românește.

• Toate zilele mele izvorăsc și se înalță din adâncul și din puterea Limbii Materne.

• Un scriitor nu poate învia decât în limba în care a murit.

• Din mila, din dragostea și dărnicia Limbii Române am răsărit ca poet. Limba Română este destinația mea agitată. Poate că și osteneala mea este o parte din norocul ei în Basarabia.

• Acolo unde sfârșește caracterul unui popor subjugat, acolo sfârșește și caracterul limbii sale.

• Dreptatea mea cea dintâi este Limba Română, în care lucrează iubirea lui Dumnezeu.

• Plecaseră toți peste Prut. Singurul profesor de Română în tot satul nostru, un bătrân înțelept: proverbul.

• Ești naționalist în măsura în care îți aperi Limba, Credința, Istoria și Neamul. În acest sens, ar fi o rușine, dacă nu chiar o crimă, să fii altceva.

• Poți stăpâni ca un rege Limba Română, fără să poți stăpâni măcar o așchie de gând autentic.

• Nu cred că există vreun popor fără de geniu, de vreme ce fiecare popor are limba sa.

• Partea cu adevărat misterioasă a ființei mele este Limba Română. În rest, sunt un animal obișnuit: mănânc, vroiesc femeia, dorm și, din când în când, urlu la lună.

• Veniți de vă treziți, frați basarabeni, în suferințele și lumina Limbii Române, sălășluiți-vă în ea, într-o vecie, până în cele mai depărtate hotare ale dreptății ei.

• Este mai drept să spunem că ne cunoaștem cu Limba Română, iar nu că o cunoaștem.

• Natura și Limba Română; două lucruri pe care le-am găsit făcute de alții?

• Nu pot avea încredere în orice piatră, chiar dacă scrie pe ea românește.

• Pe cine a ucis Limba Română, tovarăși? Pe care scriitorii basarabeni?

• Bineînțeles că Limba Română este după Cerul de Sus expresia unei autorități supreme, dar ea nu poate conferi omului, în mod automat, calitatea unei moralități supreme și nici har nu poate adăuga mediocrităților.

• Nu se va ști niciodată câți înțelepți și câți proști sunt în București,

pentru că acolo toată lumea posedă exemplar Limba Română.

• Limba unui popor este chiar sângele acestui popor.

• Două lucruri am întâlnit pe lumea asta zidite cu adevărat până la capăt: Biblia și Limba Română.

• Este interesant să observăm că cele mai multe cuvinte românești care exprimă lucruri esențiale sunt compuse din cinci litere: Iisus, Crist, Maria, Paști, cruce, preot, altar, Putna, soare, stele, pâine, izvor, lapte, iarbă, copac, codru, munte, Mureș, maică, limbă, doină, nuntă, copil, botez, frate, vatră, moșie, hotar, român... Să fie oare la mijloc o simplă coincidență numerică? Nu stă oare această cifră a sunetelor românești sub semnul unei taine?

• Stilul este Limba Română cutreierată de bunul-simț.

• Noi putem aduce pe Dumnezeu și pe copii ca martori ai Limbii noastre Române.

• În casele cu mulți copii, ca și în frumusețile Limbii Române, nu rămâne loc de plictiseală.

• Privește în ochii Limbii Române până când te va recunoaște și va izbucni în plâns.

• Vuietul Limbii Române, tunetul și fulgerul ei care aduc ploaie și rod pe un pământ ars de stele.

• Ce este Limba unui popor? Este prietenia, fraternitatea și iubirea dintre cuvinte. Poate că singura prietenie și singura iubire cu adevărat sacră și dura-

bilă.

• Întotdeauna m-am mirat cum poți să rămâi un prost în mijlocul unei Limbi atât de frumoase și înțelepte cum este Limba Română?

• Stă în puterea Limbii Române să-l găsească odată și odată pe Dumnezeu.

• Cu ajutorul Limbii Române facem nu numai schimb de idei și sentimente, ci și schimb de timp. Mai mult, putem chiar schimba un viitor cu altul.

• Nici o istorie a nici unui neam nu poate fi mică și neînsemnată măcar și pentru faptul că fiecare națiune este creatura unei limbi, ceea ce înseamnă că este deținătoarea celei mai de seamă comori.

• Graiul este purtătorul de steag în vremuri de restriște și de primejdie pentru ființa națională.

• Cuvântul este o superbă sălbăticiune care se lasă anevoie capturată, dar odată prinsă nu se mai desprinde de familia omului.

• Norodul cuvintelor a biruit. Prutul cuvintelor nu a secăt. Granița dintre cuvinte s-a prăbușit. Mântuirea prin cuvânt a venit.

• Uneori îmi vine să mănânc Cuvântul ca pe floarea de salcâm în copilărie. Ia uitați-vă ce minune de slovă la Cantemir care spune că un cuvânt grăit nu mai poate fi dezgrăit.

• Va veni o zi când parii smulși se vor sparge de capul limbii moldovenești. (Revista Limba Română, Nr. 1-4, anul XIX, 2009)

Grigore VIERU

Lecția de istorie □ Luna decembrie □ Lecția de istorie □ Luna decembrie □ Lecția de istorie

Mihai Eminescu” și cu Ordinul Meritul Cultural în Grad de Cavalier. Debut editorial: „Introducere în opera lui Ion Pilat” (1980). Alte cărți: „Scene din viața imaginată”; „Voluptatea labirintului”; „Întâiul Eminescu”; „Ascuns într-o lojă”; „Magiștri & hermeneuți”; „Eminescu și enigmatul «Caietului vienez»”. Ediții de autor: „Calistrat Hogaș, «Pe drumuri de munte»”; „Ion Creangă, Opere”, reeditare a ediției lui G. T. Kirileanu (1939) ș. a.

■ 25/1952 – n. **Silvia Măndășescu**, la Roman, medic, poetă, șefă de promoție a Liceului „Roman-Vodă” (1971), absolventă a Facultății de Medicină și Farmacie din Iași (1977). S-a specia-

lizat în endocrinologie. Doctor în medicină (1997). Membră în numeroase societăți profesionale. Participantă la conferințe și congrese internaționale. Scrieri: „Gușa endemică în județele Moldovei”, „Osteoporoză” (cap. în Medicina in-

Rememorări nemțene

ternă”); Este autoare a volumului de poezii „Roua de suflet”, 1997.

■ 30/1934 – n. **Vasile I. Ursachi**, la Havârna, Botoșani, profesor de istorie, arheolog, a absolvit Școala Pedagogică din Șendriceni, Dorohoi, Facultatea de Istorie a Universității ieșene, doctor în istorie (1986). Director al Muzeului de Istorie din Roman, fiind considerat fondatorul și inițiatorul colecției acestei instituții. Membru al Institutului Național de Tracologie, al Institutului de Preistorie și Protoistorie Cluj-Napoca și al A. O.

Ș. din România. A descoperit peste 300 de așezări din diferite epoci istorice din zona Roman, a condus 25 de șantiere arheologice, a participat la peste 180 de sesiuni științifice, la 5 congrese internaționale. Colaborări:

„Materiale și cercetări arheologice”, „Carpica”, „Memoria antiquitatis”, „Hierasus”, „Thracodacia”, „Inventaria arheologica”, „Cercetări de numismatică”, „Magazin istoric”, „Arheologia Moldovei”. Scrieri:

„Roman. Mic îndreptar turistic”; „Monumente din județele Bacău și Neamț” (colab.); „Zargidava – cetatea dacică de la Brad”.

■ 31/1889, d. la Iași, **Ion Creangă**.

Anul în care ne mor bătrânii...

Există un film japonez pe care ar trebui să-l vedem sau să-l revedem în această perioadă de epidemie. Titlul, în engleză, este *The Ballad of Narayama*. Filmul, realizat de Shohei Imamura, după o năvelă de Shichiro Fukazawa, a impresionat profund, în 1983, juriul Festivalului de la Cannes și a obținut recompensa supremă, Palme d'Or.

Povestea din film este inspirată, s-ar părea, din fapte reale: în secolul al XIX-lea, în unele regiuni foarte sărace ale Japoniei, când bătrânii împlineau 70 de ani și nu mai puteau munci, erau invitați să plece benevol de acasă, de exemplu pe câte un vârf de munte, și să aștepte moartea acolo. *The Ballad of Narayama* narează o astfel de situație, plecarea unei mame, acompaniată de fiul ei cel mare, pe „ultimul drum”. Cutumele aceluși sat sărac erau stricte și foarte pragmatice: la ce bun să mai ții în casă un bătrân din moment ce nu mai poate munci, ba mai trebuie să-l îngrijești, și care înseamnă o gură în plus, un castron de orez luat de la gura copiilor?

Or, iată-ne acum într-o logică similară, doar că de transferarea bătrânilor în lumea cealaltă se ocupă un coronavirus. Statisticile sunt unanime, majoritatea celor morți în urma contaminării cu COVID-19 sunt oameni având peste 60 de ani. De la începutul epidemiei, în Franța, jurnalele televizate încep aproape sistematic cu dramele intervenite în diverse case de bătrâni unde virusul a intrat nu se știe cum, iar pensionarii mor pe capete. Este ca și cum COVID-19 ne-ar fi auzit în ultimii ani că ne tot plângem de fenomenul îmbătrânirii populației și ar fi decis, în felul său, „să ne dea o mână de ajutor”. În Italia, de exemplu, 70% din victime sunt bărbați, având media de vârstă de 79 de ani...

Iată, poate, un subiect pentru un alt film sau poate pentru un roman macabru: un spirit malefic simte că locuitorii unui oraș nu-și mai iubesc bătrânii și își „oferă serviciile”. Este vorba de un oraș (sau de o țară, sau de o lume) unde oamenii încă activi, ba chiar hiperactivi, se simt tot mai deranjați de bătrâni, chiar îngrijorați că îi vor costa prea mult întreținerea părinților și a bunicii. Longevitatea altora este văzută dreptat ca o pacoste. Generații ajunse la vârsta senectuții i se reproșează chiar, tacit, că a dus-o prea bine în viață, că a profitat de o lungă perioadă de pace,

că s-a hrănit bine, că a gustat din plin din plăcerile societății de consum și că nu vrea să mai iasă din scenă, că trage de viață excesiv, că împinge limitele ei până la nouăzeci de ani și până la o sută. În lumea (imaginară) din acest film macabru, longevitatea persoanelor vârstnice începe chiar să provoace o panică generală, oamenii încă tineri sau cei aflați în plină activitate descoperă că întreținerea bătrânilor va fi o lungă povară financiară. Statul este și el îngrijorat, întrucât bătrânii au nevoie de medici, de personal

specializat, de bucătari, de activități adecvate stării lor mentale și psihice. În plus, mulți au Alzheimer, ceea ce înseamnă și mai multe griji, și mai mulți bani, și mai multe asistente la dispoziția lor... Cam așa ar urma să înceapă filmul sau nuvela noastră macabră, cu o acumulare de îngrijorări, de dezbatere, de oftături, de grimase, de gesturi iritate, de calcule bănești, de tentative de reformare a sistemului de pensii...

În orașul sau în lumea plină de bătrâni se instalează un fel de alergii generală față de ei, deși oamenii rămân totuși civilizați, nimeni nu spune exact ce gândește, dar gândurile sunt aceleași, trec dintr-o minte în alta... „Cât or să mai trăiască părinții noștri? Vor să ne îngroape ei pe noi? Deja unii au ieșit la pensie la vârsta de 55 de ani sau la vârsta de 60 de ani cel târziu... Iar

noi va trebui să muncim cel puțin până la 65, sau chiar până la 67, sau chiar până la 70...” Și atunci, spiritul malefic, auzind toate aceste gânduri, simțind toată această revoltă mută a oamenilor maturi și activi față de părinții lor inactivi și octogenari, intră în scenă și spune: „Mă ocup eu”. Și ia forma lui COVID-19. Și așa dispare treptat o întreagă categorie de populație.

Sigur, COVID-19 mai greșeste, pentru că este un virus fără creier. Mai mor și oameni de 50 de ani, ba chiar unii și mai tineri, de 16, de 17, de 21 de ani. Pentru spiritul malefic însă, acestea sunt pierderi colaterale. Obiectivul său rămâne exterminarea bătrânilor, pentru ca orașul (sau lumea respectivă) să poată răsufla la un moment dat în liniște. Casele de bătrâni se golesc. Familiile rămân fără bunici. Tot ce trece de 70 de ani se mută în urne funerare sau în cavouri la cimitir. Masacrul durează cam trei luni. Dar imediat după aceea... miracol! Economia redemarează, banii sunt investiți mai judicios, în invenții și inovații, în crearea de întreprinderi... Statul răsuflă ușurat întrucât nu mai are de plătit atâtea pensii. Orașul se redresează ca și cum ar fi avut o cocoșă pe spinare și o mână divină i-ar fi luat-o brusc. Fiecare locuitor afișează, de altfel, o față mai radioasă, mai optimistă. Din spatele fiecăruia a dispărut cocoșă... Iată-ne, cu toții, debarsați de cocoșe!

După ce și-a făcut treaba, spiritul malefic dispare o vreme, se topește în natură. Uf! Orașul nostru imaginar parcă a întinerit... Sigur, mai rămâne îngoasă faptul că și cei având astăzi 30 sau 40 sau 50 de ani vor îmbătrâni la un moment dat. Dar până atunci mai este. Mai vedem ce va fi peste 20 sau 30 de ani... Numai că timpul trece, și încă repede. Generația hiperactivă, eliberată de grija bătrânilor, ajunge și ea la vârsta de 65, de 70, de 80 de ani. Și iată că, într-o bună zi, spiritul malefic își face din nou apariția, pătrunde în luxoasele case și cămine pe care și le-au pregătit pentru pensie hiperactivii de altădată și le spune: Hello, am sosit. „Cum? Ce? Păi, nu așa ne-a fost vorba”, spun pensionarii surprinși în plină partidă de whist. Ba da, răspunde spiritul malefic, cine semnează un contract cu mine o face pentru eternitate.

Matei VIȘNIEC

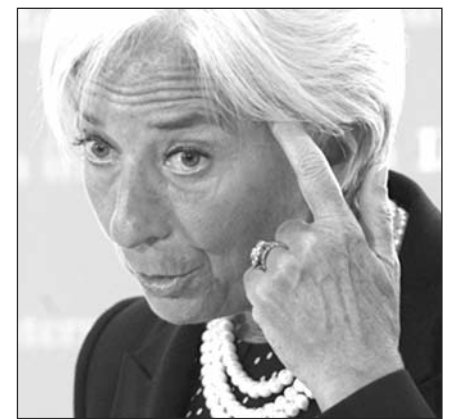
„Bătrânii trăiesc prea mult și este un risc pentru economia globală, trebuie făcut ceva”

Într-o reuniune din primăvara anului 2018 de la Washington, Christine Lagarde, fosta directoare a FMI, a cerut Guvernelor să admită că îmbătrânirea le poate crea probleme serioase în viitor și că este un risc. Pentru a neutraliza efectele, recomandă combinarea creșterii vârstei de pensionare cu alte măsuri. Pentru prelungirea vârstei de pensionare propune ca aceasta să fie legată de speranța de viață, astfel ca numărul de ani în care pensionarul încasează pensia să nu crească. Dar asta nu e de ajuns. FMI crede că trebuie luate și alte măsuri, și între ele, reducerea pensiilor, creșterea cotizațiilor și posibilitatea ca Statele membre să angajeze asiguratori privați pentru a acoperi acest „risc pentru persoanele care trăiesc mai mult decât se aștepta”. Economiiștii FMI prevăd ca proprii cetățeni să-și crească economiile prin planuri de pensii, recomandă chiar să fie obligați să contracteze utilizarea ipotecilor inverse, prin care casa în proprietate este livrată Băncii în momentul decesului, în schimbul primirii până la acea dată a unui venit lunar pentru aceasta. Fondul solicita țărilor, de asemenea, o mai mare transparență atunci când raportează tendința de îmbătrânire și modul în care se pregătesc să finanțeze pensionarea.

FMI conchide, reamintind că toate aceste reforme „vor dura ani ca să dea roade”, iar orice întârziere în acest proces va face dificilă confruntarea

cu această provocare așa cum ar trebui. „A acorda atenție îmbătrânirii populației și riscului de longevitate suplimentară face parte din setul de reforme necesare pentru a restabili încrederea în viabilitatea bilanțurilor sectorului public și privat. Recunoașterea și atenuarea acestui risc este un proces care ar trebui lansat acum”.

Deși a trecut suficientă vreme de la afirmațiile de mai sus (februarie 2018) astăzi, doamna Christine Lagarde, acum Președinte al Băncii Centrale Europene își menține punctul de vedere asupra atenuării riscului pe care îl reprezintă persoanele care trăiesc mai mult decât se aștepta. (Red.)

In memoriam Prof. Gheorghe Țigău

Gheorghe Țigău (n.18 oct. 1944 – 5 dec. 2020) s-a născut în Rucăr-Argeș, într-o familie țărăneasă numeroasă. În 1967, a absolvit facultatea de Filologie a Universității din București, unde a audiat cursuri ale lui George Călinescu și a avut ca profesori, între alții, pe Al. Rosetti, Iorgu Iordan, Mihai Pop, Al. Piru, Zoe Dumitrescu-Bușulenga și Ovidiu Drimba.

A fost profesor filolog și director al Liceului „Mihail Sadoveanu” din Borca-Neamț, inspector școlar și, din nou, profesor, la Școala „Elena Cuza” din Piatra-Neamț.

A publicat cărți de literatură populară, manuale auxiliare de specialitate, studii, note și comentarii

din varii domenii (lingvistică, filologie, pedagogie, viață socială).

Colaborarea sa cu periodice locale, regionale și naționale au alcătuit o prezență constantă și coerentă în analiza problemelor culturale și lingvistice românești. Articolele și comentariile din domeniul lingvisticii, filologiei, folclorului, pedagogiei și a vieții publice au facilitat participarea sa la proiecte precum crearea de manuale școlare și culegeri de folclor.

Profesorul Gheorghe Țigău este autorul mai multor lucrări apărute în decursul timpului, dintre care se disting „Floarea de fragă și șoimul” (lucrare realizată împreună cu profesoara Ermina Dobreanu), „Lecturi pastelate”, „Valori și destine din Borca – Neamț” (Editura

„NONA”), „La fântână, la izvor”, „La pâraul Dorului” sau „Monografia Liceului «Mihail Sadoveanu», Borca”.

A fost unul dintre cei mai statornici și mai competenți colaboratori ai redacției noastre, o prezență discretă, politicoasă, fermecătoare. Și a mai fost, fără îndoială, o autoritate intelectuală, un om pe al cărui cuvânt – rostit sau scris – se putea conta necondiționat. A iubit ȘCOALA și s-a dedicat deplin acestei iubiri, oficiind meseria de dascăl cu altruism și generozitate.

Profesorul Gheorghe Țigău rămâne încă un Domn Trandafir, al zilelor noastre, un apostol cu care am avut norocul și onoarea de a fi contemporani. Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească în pace! (M. Z.)

P. S. Alăturăm, pro memoria, un text pe care Profesorul l-a scris cu ocazia celei de a XX-a aniversări a revistei noastre.

Revista *Apostolul*, o publicație temeinică și necesară reinventării educației nemțene adevărate

De mai mulți ani, ne aflăm în fața unei reviste de discuții serioase pe teme de educație și învățământ, o proiecție a diriguitorilor, redactorului-sef, (Mircea Zaharia) și a colaboratorilor asupra mediului din care fac parte, mediu care are, în mod necesar, niște vârfuri, din ce în ce mai puține.

Am ales aceste cuvinte de început, pentru că – uman, didactic și temperamental – nu sunt interesat de o hartă a nonvalorilor din educația nemțeană și cea națională.

Am colaborat decenii de-a rândul la *Apostolul*, înțelegând de la început că trebuie să fiu un promotor al unei democratice subiectivități, fără a-mi sta în fire ca, în sfera opiniilor mele pedagogice să mă depărtez de la ceea ce înseamnă – la modul corect, serios, creativ și inteligent – instrucția și educația școlară, de când lumea și pământul.

Pe de altă parte, o publicație nemțeană de prestigiu mi-a refuzat, de la un timp, colaborarea, pentru opiniile mele despre instrucția și educația școlară, pentru că, fără a fi rigid excesiv, mă doare întreaga ființă de ceea ce văd că se întâmplă în școli și în afara acestora, cu ceea ce se numește compoș „generația tânără”.

Ce sunt eu de vină că, în învățământul preuniversitar, cândva, am avut dascăli uriași, iar, în cel universitar, profesori mi-au fost, între alții, academicienii George Călinescu, Al. Rosetti, Iorgu Iordan, Ion Coteanu, Mioara Avram, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Ovidiu Drimba,

Eugen Simion și atâția alții, de la care am învățat nu numai carte temeinică dar și că greșelile familiei, ale școlii, ale prietenilor și ale societății îi pot distruge pe copii?

Ce sunt de vină că și eu îi consider pe copii un dar al lui Dumnezeu?

În cariera mea didactică de peste 50 de ani, am învățat de la Aristotel, Seneca, Pestalozzi, Herbarth sau Laura Schlesinger că este un lucru extraordinar să lucrezi cu copiii, că rostul școlii nu este să-i treacă clasa cu note nemeritate, ci să-i pregătească pentru osteneala creatoare și viața virtuoză.

Nu mi-am permis niciodată să trimit revistei *Apostolul* cuvinte și gânduri negativiste și necugetate.

Spuneam deja că, profesor fiind vreme îndelungată, am muncit cot la cot cu elevii, în folosul și pentru progresul ambelor părți.

Mulțumesc revistei *Apostolul* că, atâta vreme cât mi-a fost acceptată, cu îngăduință și eleganță colaborarea, condiția noastră de lucru a fost numai aceea să revigorăm instrucția și educația școlară.

Revista *Apostolul* a avut și are o audiență mare. Îi sunt recunoscător pentru că este extrem de entuziastă, tratând cu echilibru, seriozitate, corectitudine și inteligență problematica instrucției și educației școlare nemțene și a celei naționale, cu echilibru, seriozitate și responsabilitate.

La mulți ani, trainici și buni, iubită revistă *Apostolul*! (Revista *Apostolul*, nr 219, martie 2019)

Prof. Gh. ȚIGĂU

SUMAR

Vasile BAGHIU – NOTE DE TRECERE: La revedere, școală dragă! (pag. 20)

Biblioteca G.T.K. – Biblioteca Județeană, parteneră la Olimpiada de Benzi Desenat (pag. 7)

Gianina BURUIANĂ – Nevoile copiilor în era digitală (pag. 6-7) * Linia directoare a parcursului meu profesional este elevul • Interviu cu doamna inspector Cristina Albu Iacob (pag. 8-9)

Mihai FLOROAIĂ – Limba și credința, elementele coagulante ale realizării Marii Uniri (pag. 4) * Proiect de catehizare reactivat: Hristos împărtășit copiilor (pag. 10) * RED-RELIGIE.RO – o platformă educațională de succes (pag. 10-11)

Violeta MOȘU – INFOCULT (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7) * „Piatra-Neamț creativ” – un proiect internațional al confruntărilor creatoare (pag. 5)

Mariana OLTEAN – Cristian Livescu – Premiul Opera omnia al USSR, Filiala Iași (pag. 11)

Gabriel PLOSCA – Incertitudini de iarnă (pag. 1-2)

Ioan-Aurel POP – Aș vota cu dreptatea – dacă aș ști unde s-o găsesc (pag. 20)

Virgil RĂZEȘU – Dr. Sorin Ciobanu – un om, un destin, o vocație – Un medic pasionat, dedicat bolnavilor (pag. 14)

Red. – RECURS LA PATRIMONIU (pag. 3) * CALENDAR – decembrie 2020 (pag. 12) * CALENDAR – ianuarie 2021 (pag. 13) * „Bătrânii trăiesc prea mult și este un risc pentru economia globală, trebuie făcut ceva” (pag. 18)

Ramona-Mihaela ROȘU – Întâlnire de suflet... (pag. 1-4) * Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități (pag. 13)

Maria-Ligia STANCIU, Magdalena-Livioara TODIRESEI – Predarea literaturii române în spațiul online (pag. 9)

Constantin TOMȘA – Rememorări nemțene, decembrie 2020 (pag. 12, 13, 14, 15, 16, 17) * Cărțile profesorilor noștri: MIHAI MERTICARU (pag. 13)

Gheorghe ȚIGĂU – Revista *Apostolul*, o publicație temeinică și necesară reinventării educației nemțene adevărate (pag. 19)

Petru URSACHE – Grigore Vieru sau limba română (pag. 16)

Grigore VIERU – Strigat-am către voi • Cugetări despre limba română (pag. 17)

Matei VIȘNIEC – Anul în care ne mor bătrânii... (pag. 18)

Mircea ZAHARIA – Recurs la patrimoniul (pag. 1-2) * Dr. Sorin Ciobanu – un om, un destin, o vocație – Un ambasador nemțean la Roanne (pag. 15) * In memoriam Prof. Gheorghe Țigău (pag. 19)

Aș vota cu dreptatea – dacă aș ști unde s-o gășesc

T răm într-o lume nesigură, labilă, fără încredere în valori, în cinste, corectitudine, în cultul muncii, în virtuțile educației [...] Ne-am lăsat amăgiți de iluzii, am pus aparențele înaintea esențelor și formele înaintea fondului... Nu ne-am priceput să facem din Centenarul Unirii o sărbătoare autentică, senină și tonică, îndreptată cu privirea spre viitor.

Eu sunt istoric al Evului Mediu și sunt în măsură – conform specialității mele – să vorbesc despre vremuri mai îndepărtate. Societatea noastră a fost marcată de multe evenimente, toate cu rădăcini în trecutul mai apropiat sau mai recent. Nu ne-am priceput să facem din Centenarul Unirii o sărbătoare autentică, senină și tonică, îndreptată cu privirea spre viitor. Evocarea gloriei trecutului nu are niciun rost dacă rămâne la nivel festivistic, dacă rămâne o simplă lamentare, dacă nu îndeamnă la acțiuni pozitive. Îi admirăm pe marii oameni care au făurit România Întregită, dar nu facem nimic ca să fim aidoma lor. În anii 2019-2020, nu am reușit să recâștigăm încrederea românilor în principalele instituții ale statului. În țară lucrurile au mers oarecum de la sine, fără nimic spectacular, în spiritul unei rutine de-acum obișnuite, fără perspective

Ceea ce a înfăptuit poporul român în 1918 a fost recunoscut în plan juridic internațional în 1920

Legat de Centenarul Tratatului de la Trianon, sunt mai multe chestiuni de discutat, mai ales în fața unor confuzii create în spațiul public în ultima vreme. Hotărârea de unire a Transilvaniei cu România a fost luată de majoritatea locuitorilor provinciei, reprezentați la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, la 1 Decembrie 1918, prin 1228 de delegați alesi și împuterniciți cu drept de vot deliberativ. În urma acestui act de la 1 Decembrie 1918, s-a realizat efectiv unirea, administrația românească impunându-se peste tot în teritoriul vizat. Tratatul de la Trianon, semnat la 4 iunie 1920, a consfințit în plan internațional unirea realizată de români în 1918, a fixat frontiera cu Ungaria și a rezolvat alte câteva probleme juridice de detaliu. Prin urmare, ceea ce a înfăptuit poporul român în 1918 a fost recunoscut în plan juridic internațional în 1920. Recunoașterea juridică internă a Marii Uniri a împlinit-o regele Ferdinand și Parlamentul României, la finele anului

1918 și la începutul anului 1919. Singura țară care a pretins și pretinde că smulgerea Transilvaniei din „corpul Ungariei istorice” s-a produs în 1920 este Ungaria, cea care nu recunoaște de facto decizia democratică de unire, adică Rezoluția Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia.

Aș vota cu dreptatea – dacă aș ști unde s-o gășesc

Aș vota cu dreptatea – dacă aș ști unde s-o gășesc – cu cei care apără credința în Dumnezeu, cu cei care știu că fără carte nu ai parte, care sădesc pomi, care-și fac familia și au copii, ca să ducem lumea mai departe.

Privind în stricta actualitate a momentului, nu știu cine va câștiga alegerile din SUA, pentru că nu sunt Mafalda. Cine crede că istoricii pot prevedea viitorul greșește profund. În cel mai bun caz, unii dintre istorici pot înțelege mai bine prezentul, pe baza experienței trecutului. Eu nu pot vota în S.U.A., dar aș vota acasă, în Europa, cu dreptatea – dacă aș ști unde s-o gășesc –, cu gloria adevărată a civiliza-

ției, cu respectul de sine, cu prețuirea valorilor, contra demolatorilor de statui, a celor care interzic cărți și scriitori, a celor care ard bunuri și jefuiesc magazine, care cred că se poate trăi în societate fără ordine și disciplină; aș vota cu cei care mai știu ce este clasicismul greco-latin și iudeo-cristianismul, cu cei care apără credința în Dumnezeu și care nu dau foc catedralelor, cu cei care știu că fără carte nu ai parte, cu cei care înalță case, care sădesc pomi, care-și fac familia și au copii, ca să ducem lumea mai departe.

Urez tuturor cetățenilor României să aibă parte de răsfaț intelectual, de știri corecte și verificate, de mulțumire sufletească, de liniște și pace. Într-o lume care cu greu își mai păstrează cumpătul, este greu să existe așa ceva, dar nu este imposibil. (Notă – Adaptare după un dialog al Acad. Ioan-Aurel Pop cu jurnalistul Mihai Șomănescu.)

Acad. Ioan-Aurel POP,
Președintele Academiei Române,
25 Noiembrie 2020

Am intrat în învățământ acum mai bine de șase ani. A fost cea mai intensă perioadă de muncă din viața mea, cu un consum de timp și energii intelectuale și sufletești enorm.

M-am gândit să părăsesc acest domeniu și fac asta deopotrivă cu bucurie și regret, forțat totuși de climatul rău din școala mea și din sistem și nu pentru că așa mi-am dorit. Și voi face asta cât mai repede ca să evit să fiu pus la pământ, cum se spune, de-a binelea.

Cu bucurie, spun, pentru că voi scăpa de stresul pe care mi l-a adus toată această poveste cu impact negativ asupra sănătății.

Cu regret, totuși, pentru că în fiecare promoție sunt mereu mulți elevi pentru care merită să lucrezi și să treci peste umilințe și dificultăți.

Au fost, așadar, și lucruri bune, dar din păcate parcă mai multe rele.

Mi-a plăcut, astfel, bruma de independență de la ore, faptul că poți să-ți organizezi cam cum dorești cursul și am fost încântat de toate acele ore care

mi-au ieșit cumva atât de bine încât nici nu pot fi povestite și despre care doar elevii ar putea să dea mărturie. Nu mi-au plăcut însă ingerințele de tot felul: ba asistență, ba asistență, ba nu știu ce proiecte „deștepte” de schimburi de experiențe, ba admonestări și puneri la punct lipsite de orice

noimă umană și urmă de respect.

Mi-a plăcut să am șansa de a discuta deschis cu tineri și să văd cum gândesc ei și care le sunt valorile, planurile și idealurile. Nu mi-a plăcut să văd însă cum le sunt tăiate aripile chiar de către unii profesori, prin descurajări și intimidări diverse și cum sunt de fapt ignorați în toată povestea învățământului, niște viitori asistenți medicali care (iată, absurdul absurdului!) nu-și gășesc loc de muncă în spitalele noastre care altfel se plâng de lipsă de resurse umane.

Mi-a plăcut să stau de vorbă cu

colegi cultivați și binecrescuți, de la care am avut mereu de învățat și care m-au motivat în a continua o muncă deloc ușoară. A trebuit însă să înfrunt din partea altora chiar obrăznicie, tupeu, aroganță, răutate.

Mi-a plăcut să lucrez după planificare, dar am urât sutele de hârtii care

se cer de la profesori: rapoarte, evidențe cu absențe și neabsențe, tabele și paratabele cu cele mai incredibile „situații” fără rost, în fine, o fabrică de muncă în zadar.

Mi-a plăcut să mă documentez și să scriu șase volume până acum dintr-un manual de specialitate care aduce și în România la zi abordările validate internațional din domeniul asistenței medicale generale, ghid-manual avizat de minister și pe care se lucrează acum în multe școli și facultăți de specialitate din țară, dar a trebuit să înfrunt în paralel ostilitatea a doi directori și a unor

colegi care și-au găsit parcă sensul vieții în a boicota prin orice mijloace – din orgoliu, invidie, răutate gratuită, limitări intelectuale, ură – acest proiect foarte necesar. Oricum, în nicio ședință de pâlăvrăgeli inutile (consilii profesoriale sau de administrație, cum se numesc) nu s-a pomenit măcar o singură dată isprava aceasta cu care orice școală ar avea motive să se mândrească.

De altfel, dacă mă gândesc bine, acest manual e motivul cel mai important pentru care pot spune că a meritat tot zbuciumul din cei șase ani.

Mi-a plăcut, în sfârșit, să fiu profesor, dar nu și să fiu tratat de sistem ca un sclav pe moșie care trebuie să „presteze”.

Eu plec și poate că nu contează cu adevărat pentru școala mea și pentru educație acest lucru (nimeni nu este de neînlocuit), dar cred că dacă nu se reformează urgent sistemul de învățământ (oameni și funcționalitate) ne vom dizolva ca nație.

Prof. psih. Vasile BAGHIU

NOTE DE TRECERE

La revedere, școală dragă!

ĂPOSTOLUL – revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățământ Neamț, Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999) și Federației Sindicale a Educației și Științei din Republica Moldova (aprilie 2019)

FONDATORI ● noiembrie, 1934: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei

● martie, 1999: Florin Florescu, Ștefan Corneanu, Gheorghe Amaicei, Dumitrița Vasilca

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Gabriel PLOSCĂ – director general, Iosif COVASAN – director economic, Liviu RUSU, Gabriela GRIGORE.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA – redactor-șef, Constantin TOMȘA – redactor-șef adjunct, Angelina BEGU – redactor-șef adjunct (Chișinău), Mihai FLOROAI, Gianina BURUIANĂ, Violeta MOȘU, Dorian RADU – DTP; Dorin DAVIDEANU – editor online.

ISSN - 1582-3121

Redacția
și administrația:
str. Petru Rareș nr. 24,
Piatra Neamț.
Tel/fax:
0233.22.53.32
revista_apostolul
@yahoo.com